

bb 78. a nürnbergi mesterdalnokok kétszázadik előadása az operaházban

t fe/hné-Lm L1

1961. október 3.

wagner: a nürnbergi mesterdalnokok című operáját kedden este kétszázadszor adták elő az operaházban, - ezuttal új szereposztásban. rendezője nádasy kálmán. komor vilmos karmester vezényletével hans sachs szerepében jámbor lászló mutatkozott be, pogner ötvöst horváth lászló, évát birkás lilian, dávidot palcsó sándor énekelte. rajtuk kívül kelen tibor, pálfy endre, hámary imre, varga andrás, gera istván, kenéz ernő göndöcs józsef, nádasy tibor, veress gyula, mézáros sándor, tarnay gyula, németh anna, turpínszky béla mutatkozott be a nürnbergi mesterdalnokokban./mti/

- v é g e -

- 52 -

21.20

21.20

KB

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. október 4.

bb 1. harmincegy tanteremmel, 900 tanulóotthoni hellyel gyarapszik az idén az iparitanuló-oktatás

i szf/gk szb vg

1961. október 4.

a munkaügyi minisztérium fokozza az iskola- és tanulóotthon-építést, hogy gondoskodhassék a második, valamint a következő öt-éves tervek szakmunkás-utánpótlásáról. az idén befejezett építkezések nagymértékben hozzájárulnak az iparitanuló-képzés fejlesztéséhez.

több mint 77 millió forint beruházást fejez be az idén a minisztérium. ebből az összegből 31 új tanteremmel, 900 tanuló részére öt új otthonnal és egyéb intézményekkel gyarapítják a szakmunkásnevelést. a második ötéves terv idején különösen nagy súlyt helyez a minisztérium az építőipari tanulóképzésre, hogy a 15 éves távlati tervben előirányzott egymillió új lakás felépítéséhez elegendő szakmunkást adhasson. a most befejezett iskolák és otthonok nagyobb része építőipari. gyöngyösön 100 építőipari tanuló részére rendeztek be új otthont, ugyanitt két tanterem is épült. székesszékhelyén 100 személyes otthon létesült építőipari tanulóknak, szolnokon felépült a 605. számú intézet építőipari iskolája 12 tanteremmel, valamint új otthona 200 hellyel. veszprémben ugyancsak építőipari iskolát emeltek 3 tanteremmel, százszemélyes otthonnal. ezekben az intézményekben már megkezdődött a tanítás. ugyancsak tanítanak szeptember óta a két tanteremmel bővített gödöllői iskola új helyiségeiben, továbbá a most felépített szombathelyi iskola hat tantermében. az utóbbiak nem építőipari iskolák. még egy új építőipari intézetet adnak át az idén rendeltetésének, a miskolciti, amelynek hat tantermét és 400 személyes otthonát decemberben foglalják el a tanulók. az idén befejezett beruházásokhoz tartozik budapesten a váci uti 650 személyes új autószerelő tanműhely is, amelyet már szintén használnak.

jelenleg folyamatban van pécsen egy 400 személyes építőipari tanulóotthon és hat tantermes iskola, szálinvárosban pedig 16 tantermes iskola építése. az utóbbiban többféle szakma tanulóit oktatják majd. ezeket az iskolákat 1962-ben fejezik be.

/folyt.köv./

- 1 -

196

bb 1. /harmincegy tanteremmel,... folyt./- szb

Jövőre a most átadott váci uti autószerelő tanműhely mellett 18 millió forint beruházással 12 tanteremes iskola és 200 személyes otthon építését kezdik meg. új iskola építésébe fognak Zalaegerszegen is nyolc osztályteremmel, s hat teremmel nagyobbítják majd a következő évben a székesfehérvári intézetet, az építőipari tanulóintézetek számának növelése Debrecenben három tanteremes iskolával és száz személyes otthonnal, Kecskeméten pedig kétszáz személyes otthonnal folytatódik 1962-ben. /mti/

--

bb 2. tűzrendészeti propaganda-kiállítást rendez a belkereskedelmi minisztérium

k bc/hné szb sr

1961. október 4.

A belkereskedelmi minisztérium több más irányító szerv és vállalat közreműködésével kiállítást rendez, hogy elősegítse a tűzrendészeti propaganda helyes módszereinek kialakítását. A kiállítást október 6-tól 14-ig rendezik meg a bizományi áruház vállalat központi kiállítási termében /budapest 9. kerület, Kinizsi utca 12./. a kiállítást díjtalanul lehet megtekinteni. /mti/

--

bb 3. szabálytalanul vezetett - egy évi börtön

1 bc/hné szb li

1961. október 4.

Kovács Gyula budapesti lakos figyelmetlenül vezette oldalkocsis motorkerékpárját a 15. kerületi régifőti úton, amely az esőtől csuszós volt. a megengedettnél nagyobb sebességgel haladt a járművel, amikor a Kossuth utca torkolatához ért

s elütött egy idős asszonyt, aki az uttesten éppen akkor haladt át. az asszony a gázoláskor szenvedett súlyos sérüléseibe belehalt.

a központi kerületi bíróság egy évi börtönre ítélte Kovács Gyulát. /mti/

--

- 2 -

AK

bb 4. a MÁV autószerelői: nem maradnak le ősszel és télen utasok a pestkörnyéki autóbussz-járatokról - huszonöt „bódés-kocsit”, kiselejteznek - hétköznaponként még mindig százötven-százhusz, vasárnaponként majdnem kétszáz különjárat indul

1 hbj/gg szb vg

1961. október 4.

A budapesti MÁV autószerelői - amely a távolsági és a pest, a buda és a váci környéki helyijáratokat közlekedtet - nyáron nehéz feladatokkal kellett megbirkózni. rengeteg különjáratot indított külföldre, az ország legszebb kiránduló helyire, a történelmi emlékekben gazdag vidéki városokba. még szeptemberben is sokan kirándultak, hétköznaponként 110-120, vasárnaponként majdnem 200 kocsit indult hazai és külföldi kirándulókkal. érdekes, hogy a kirándulókedv még október elején sem csökkent, s újabb csoportok igényelnek különjáratokat.

A budapesti MÁV autószerelői azonban mostanában, az esősebb, hűvösebb idő közeledtével nagyobb gondot kell már fordítani a pest, a buda-környéki helyijáratokra. a jó időben ugyanis sokan nem vették igénybe a busz-járatot, mert kerékpáron, motorkerékpáron közlekedtek otthonukból munkahelyeikre, illetve vissza, ősszel és télen azonban ismét autóbusszon járnak. más években nagyon gyakran előfordult, hogy egyik-másik faluban, a megállónál lemaradtak utasok, mert már zsúfolva érkezett a kocsik. a budapesti MÁV autószerelői azt ígéri, hogy az idén jobb lesz a helyzet. erre minden remény megvan, ugyanis növelik a férőhelyek számát. a MÁV autószerelői szakemberei állandóan figyelik a forgalom alakulását, utas-számlálásokat végeznek és ha szükség mutatkozik, süritik a járatokat.

A pest-környéki ipari járatokon még mindig közlekednek ugynevezett „bódés-kocsik”, személyszállításra átalakított, fedett teherautók. ezek közül huszonötöt a budapesti MÁV autószerelői az idén ősszel kiselejteznek és helyettük már korszerű kocsikat közlekedtet. a többi „bódés-kocsit”, jövőre vonja ki a forgalomból, s így az ipari járatokon is kényelmesebben utazhatnak majd a dolgozók. az ugynevezett helyi és ipari járatok forgalmának javítására folyamatosan pótkocsikat is forgalomba állítanak. ezek szerint tehát megtörténtek a szükséges forgalom-szervezési intézkedések és az idén előreláthatólag kevesebb panasz hangzik el a budapesti MÁV autószerelői-ra mint egy-két évvel ezelőtt. /mti/

--

- 3 -

AK

bb 5. tiszai öntözőszivattyúkkal emelik a nagy-duna vizét a soroksári dunaágba - megmentik a halállományt a szennyviz-mérgezésétől

1 sb/hmé szb vg

1961. október 4.

a szokatlanul alacsony vízállás miatt a duna már nem tudja friss vízzel táplálni a soroksári dunaágot, s így szinte megállt a víz a dunaág két kapuja, a kvassay és a tassi zsilip között. mintegy ötmillió forint értékű halállomány jövője és több fontos gyár vízellátása nagy veszélybe került, mert a dunaág lassan telítődik a környék szennyvizével. ez megmérgezi a halakat, és rontja a gyárak ipari vizét, akadályozza a termelést.

a veszély megszüntetésére másfél héttel ezelőtt riadóztatták a budapesti vízügyi szerveket és szivattyúkat szereltek fel a kvassay-zsilipre, hogy a nagy-dunából tiszta vizet emeljenek a soroksári dunaágba. a csatornázási művek és még néhány fővárosi vállalat kölcsönözte a szivattyúkat, de ezek csak kisteljesítményű gépek voltak. ezért az országos vízügyi főigazgatóság sürgősen intézkedett, hogy a tiszta mellől hozzanak nagyteljesítményű öntözőszivattyúkat. a nagy pontonokra szerelt szivattyúk vízi uton nem érkeztek volna meg idejében, így az acéltutajokat szétdarabolták, hogy teherautókon szállíthassák a kvassay-zsiliphez. kedden már 16 nagyteljesítményű tiszai öntözőszivattyú működött a zsilipnél és percenként összesen 480.000 liter vízzel frissítette a soroksári dunaág vizét. újabb szivattyúk szerelését is megkezdték, s szerdától már 20 nagy öntözőberendezéssel percenként 600.000 liter vizet táplálnak a dunaágba. /mti/

bb 6. megtisztítják deák ferenc bronzszobrát - befejeződött a hét vezér szobrának javítása

1 sb/hmé szb vg

1961. október 4.

a képzőművészeti kivitelező iparvállalat dolgozója az idén több új szobor elhelyezésével szépítették budapestet, de gondját viselik a régi műalkotásoknak is. a hősök terén befejezték a hét honfoglaló vezér lovasszobrának javítását. beforrasztották a bronzalakokon talált repedéseket, s az egyik bronzlót testét merevítő vasszerkezettel is megerősítették. eltüntették a kisebb sérüléseket veres pálné márványszobrán és a népköztársaság uti lisztferenc emléktáblán. /folyt.köv./

- 4 -

bb 6. /megtisztítják deák ferenc... folyt./- szb

a régi műalkotások egyik legnagyobb ellensége a város füstös levegője. a korom lerakódik és szinte megkövesedik a szobrok felületén. az idén már több mint husz bronz és márványszobrot tisztítottak meg, s a levegőből lerakódó szennyeződés eltávolítására most beállványozták a roosevelt téren deák ferenc bronzszobrát is. vegyszerrel és triszóval mossák le először, majd éles acélszerszámmal lekaparják a megszilárdult koromfoltokat és végül védőréteggel, új patinával vonják be a bronz felületét. a kisebb sérüléseket is kijavítják, s még ez év vége előtt befejezik a deák-szobor megújítását. /mti/

--

bb 7. több mint másfél millió forintot takarítottak meg egy év alatt célgépek üzembeállításával a csepeli motorkerékpárgyárban

1 tó/tó szb vg

1961. október 4.

a csepel vas- és fémművek motorkerékpárgyárában ezidáig egy-egy művelet elvégzésére alkalmas univerzális gépeket alkalmaztak az alkatrészek megmunkálására. a termelési, termelékenységi és gazdaságossági követelmények állandó növekedése új termelőberendezések üzembeállítását követeli, ezek beszerzésének azonban határt szab az évenként rendelkezésre álló beruházási összeg. ezért a vállalat vezetői úgy határoztak, hogy a saját erőből történő célgépesítés tervszerű fejlesztésével „toldják” meg az új gépek beszerzésére fordítható összeget. kifizetődőnek látták erre a célra külön tervező és gyártó részleg létrehozását is.

az eredmények igazolták a megfontolásokat. az üzemben készült könnyen kezelhető, részben automatizált célgépek üzembeállításával több üzembrészben máris megteremtették a termelékenyebb és gazdaságosabb munka feltételeit. nem lebecsülendő az sem, hogy a célgépek segítségével a munkaintenzitás növelése nélkül ráterhettek a dolgozók a többgépes rendszerre, s így javult a gyár munkaerő helyzete. a célgépesítés előnyei a gazdaságosság és a termelékenység javulásában is lemérhetők. az eddig üzembeállított saját gyártású két fogazó célgép, az öt műveletet automatikusan végző motorház siksztergáló célgép, valamint a rapidtárcsás csődaraboló, amely a motorkerékpár-vázhoz szükséges csövek leszállását végzi és az ehhez kapcsolódó sorjázó célgép üzembehelyezésével egy év alatt egymillió hatszázezer forintot takarítottak meg, vagyis ennyivel csökkentették a termelés költségeit. /folyt.köv./

- 5 -

bb 7. /több mint másfélmillió... folyt./- szb

a gyár szakemberei most teljes erővel a hat gépegységből álló motorház megmunkáló célgépsor szerelésén dolgoznak, amelynek segítségével egy év alatt 1.8 millió forintot takaríthatnak majd meg. a gép szerelésével előreláthatólag a jövő év első hónapjaiban végeznek. ezt követően a hengergyártás korszerűsítésére kerül sor, ahol célgépek üzembeállításával megvalósíthatják a szalagszerű termelést. /mti/

--

bb 8. kiállítás nyílik holló lászló festőművész alkotásaiból

k sze szb fm

1961. október 4.

holló lászló kossuth-díjas festőművész alkotásaiból október 7-én kiállítás nyílik a kiskunfélegyházi kiskun muzeumban. megnyitó beszédet mond dr. pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója. a művész a kiállításon szereplő műveinek nagyrészt szülővárosának adományozta. /mti/

--

- 6 -

Las

bb 9. csaknem a felére csökkentik a beloiannisz gyári új telefonüzem felépítésének idejét - 120-tagú brigád alakult

1 sb/sze/m/vg

1961. október 4.

a beloiannisz híradástechnikai gyár 120 méter hosszú új üzemi épületet kap, amelyet majd a falvak automata-telefonközpontjainak gyártására rendeznek be. az új épület elkészítése sürgős feladat, az építési normák alapján azonban 1372 napig, tehát több mint három és fél évig tartana a munka. a 21-es építőipari vállalat dolgozói elhatározták: csaknem a felére, 790 napra csökkentik az új üzemi építésének idejét.

az építők már sok üzemszarnok átadási határidejét hozták előbbre, de a beloiannisz gyári új telefonüzem építési idejének megrövidítése lesz a vállalat legnagyobb eredménye, legújabb rekordja. sok intézkedéssel segítettek és új módszerekkel egyszerűsítették a munkát. a korábban tervezett egy helyett két darut állítottak fel. a szűk felvonulási terület miatt nem az építkezés területén keverik a betont, hanem azt készen hozzadják. a munkaszervezésen is változtattak. az építkezés hat kisebb brigádjából egy nagyot alakítottak. a 120 tagú „óriás”-brigád egyösszegű munkautalvány alapján dolgozik, s ez a módszer arra ösztönözte a különböző szakmájú munkásokat, hogy jobban segítsék egymást. ha szükség volt rá, az ácsok is betonoztak, s más esetben a betonozók vagy a szerelők viszonozták a segítséget. a kölcsönös támogatás eredménye, hogy a már előbbre hozott határidő szerint ütemezett feladatok teljesítésében is tiznapos előnyt szereztek.

az építők most elhatározták, hogy az év végéig nemcsak a 3. emeleti födémet, hanem a 4. emeleti szerkezeteket is elkészítik, s így még az idén tető alá kerül az épület. ha az építők továbbra is így dolgoznak, akkor a jövő év közepén már hozzáfoghatnak az első gépek szereléséhez, s szeptemberben részlegesen megkezdődhet a korszerű telefonközpontok gyártása. /mti/

bb 15. megjelent a vasi szemle idei második kötete

vid/fm/ke/m/fm

1961. október 4.

Szombathelyen megjelent a vasi szemle című évkönyv idei második kötete, amely 136 oldalon a megye múltjáról és jelenéről szóló írásokat, tanulmányokat, közleményeket tartalmaz. /mti/

8.07

9.12

- 7 -

Me

bb 10. a budakalászi textilművek segítségével a mezőgazdaságnak - szintetikus fonalu gumirozott tömlővel helyettesíthetik az öntözésnél a vas-csővezeték

i sz/gk/s vg 1961. október 4.

a budakalászi textilművekben szintetikus fonalak felhasználásával olyan belül gumirozott tömlőt kísérleteztek ki, amely a mezőgazdaságban az öntözéses területeken vas-csővezeték helyett jól alkalmazható. a vascsövekkel szemben számos előnye van a gumirozott textiltömlőnek; olcsóbb, könnyen szerelhető, mozgatható és lényegesen rövidebb ideig tart áthelyezése egyik területről a másikra. a tömlő két-három coll átmérőjű lehet és huszméteres darabokat készítenek belőle. ezek a részek akár tízezer méter hosszúságú csővezetékké is összeszerelhetők.

a budakalászi textilművekben gyártott gumizott szintetikus tömlők alkalmazását a közelmúltban bemutatták a szekszárdi állami gazdaságban és a hódmezővásárhelyi állami gazdaságban, ahol a szakemberek 1000 - 1000 méter tömlőt az öntözésnél, munka közben vizsgálták meg. az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a textiliparnak ez az új gyártmánya kitűnően felhasználható a mezőgazdaságban. /mti /

--

bb 11. elsőnek fejezte be a kétezer órás nemzetközi tartóssági próbát a vörös csillag traktorgyár u-e-28-as univerzál-traktora

i sl/sze/s vg 1961. október 4.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsához tartozó országok traktorgyárai, termékeikből elküldtek néhány példányt a szovjet zernogradba, ahol a gépek nemzetközi zsűri előtt vizsgáznak használhatóságból, tartósságból.

a vörös csillag traktorgyár a többi között az u-e-28-as univerzál-traktort mutatja be, amely már az első próbákon sikeresen megállta helyét. a magyar gyártmányú gépről a szakemberek véleménye kedvező, megállapították, hogy az u-e-28-as traktor elsősorban a lazább homokos talajon, de a kötöttebb talajon is jól használható. az u-e-28-as most ismét sikert aratott, a kétezer órás tartóssági próbát elsőnek fejezte be, ami azt jelenti, hogy ennél a gépnél volt a legkevesebb üzemi zavar. a kétezer órás próbán a traktor 1.173 hektár földet művelt meg, s a teljesítményről a nemzetközi szakemberek dicsőre nyilatkoztak.

/mti /

8.10.

--
- 8 -

bb 12. elkészültek az első kénsvas szállító vagonok győri

vid /te/s ki 1961. október 4.

különleges vasuti teherkocsikat gyártanak a győri wilhelm pleck vagon- és gépgyárban a vegyipar részére. most készültek el a tömény kénsvas szállítására alkalmas első tartálykocsik. a négytengelyes kocsik megtöltését és lefejtését olyan légmentesen záró szerkezettel oldották meg, amely lehetetlenné teszi a maró folyadék kifröccsenését. az év végéig 90 ilyen kocsit készítenek.

megtervezték a sósavszállító kocsit is, amely gumival bélelt két tartályból áll. az első példányokat a jövő év elején szállítják. ugyancsak a jövő évben készül el az alumínium-tartályos vagon, amely formaldehid, vagy salétromsav szállítására lesz alkalmas, továbbá a nagynyomású, 28 milliméter falvastagságú, acéltartályos klórszállító kocsi. /mti /

--

bb 13. középkori vaskohókat találtak kőszegfalván

vid te/s ki 1961. október 4.

a magyar kohászati történelmi bizottság megbízásából dr. schleicher aladár, tudományos kutató irányításával ásatásokat végeztek kőszeg környékén. a munkák során négy - 1000-1200 évesre becsült - vaskohót találtak kőszegfalván. az ásatásokat folytatják, mert a feltevések szerint a kohók üzemeltetéséhez szükséges alapanyagot is kőszeg vidékéről szerezheték be. a kiásott vaskohókból egyet a szombathelyi savaria muzeumban helyeznek el. /mti /

--

bb 14. irodalmi hetek szabolcsban

vid fm/s ke fm 1961. október 4.

a hazafias népfront, a meszöv, a nőtanács és más tömegszervek októberben és novemberben irodalmi heteket rendeznek szabolcs-szatmár megyében. az előkészületeket már megkezdték. az ünnepélyes megnyitót október 5-én nyíregyházán tartják helyi írók és művészek közreműködésével. ezt követően mintegy husz községben rendeznek irodalmi estet. /mti /

8.20

- 9 -

bb 16. külföldi utazáson vettek részt a hevesi járás termelőség-
vetkezeteinek legjobban dolgozó asszonyai

vid/fm/ke/m/fm

1961. október 4.

a hevesi járás termelőségvetkezetei még a nyáron elhatározták, hogy a legjobban dolgozó asszonyokat külföldi utazásra küldik. a közös gazdaságok vezetői beváltották ígéretüket. tarnadod, erdőtelek, zaránk, átány, tarnaméra, tiszánána és kömlő termelőségvetkezeteiből 30 asszony és lány utazott csehszlovákiába, bogárjánosné a nőtanács járási titkárának vezetésével, ahol hat napot töltöttek. megismerkedtek a baráti ország történelmi nevezetességeivel és baráti kapcsolatot szőttek számos városban és faluban a csehszlovák asszonyokkal. ellátogattak kassára, eperjesre és a tátrába is.

/mti/

bb 17. fejér megyében a műszaki értelmiségiek messzemenően segítik a tudományos ismeretterjesztést

vid/fm/ke/m/fm

1961. október 4.

a tudományos ismeretterjesztő társulat fejér megyei elnöksége új elnökévé váncsa jent, az agárdi állami gazdaság igazgatóját választotta meg. elhatározták, hogy a tit munkaterve alapján az ismeretterjesztő munkát sokkal hatékonyabban szervezik meg, mint a korábbi években. székesfehérvárott, a bányavidékeken, ipari üzemekben és állami gazdaságokban 29 munkásakadémia kezd meg működését. székesfehérvárott a 15 munkásakadémia tervezett 312 előadása közül 162 műszaki témával foglalkozik. a műszaki előadásokat 60 mérnök és technikus tartja meg. az eddiginél szélesebbkörű feladatokat kapnak a termelőségvetkezeti akadémiák. azokban a községekben, ahol ez évben még nem került sor termelőségvetkezeti akadémia szervezésére népszerű tudományos estéket rendeznek. az ifjúság körében végzett tit munka alapját a kisz ifjúsági akadémiái képezik az üzemekben, iskolákban, termelőségvetkezeteiben.

/mti/

- 10 -

8.25

bb 18. a zeneiskolák és a pest megyei petőfi színház együttműködése

1 áe/hné/m/fm

1961. október 4.

működésének ötödik évadját kezdte meg pest megye vándorszínháza, a petőfi színház. a társulat négy esztendő alatt 2500 előadást tartott, s a megye valamennyi községében sokszor szerepeltek már: csaknem minden nap két helyen mutatják be műsorukat. az új évadban kibővült a társulat. nyolc színű bemutatását tervezik. az idén is főként az új magyar darabok népszerűsítésére vállalkoznak. külön együttest alakítottak s az az ifjúságnak ad elő. a színház műsorán sok zenés darab szerepel. mostantól a megye városaiban és nagyobb községeiben m ködő zeneiskolák bekapcsolódnak a műsortervben szereplő műveket és a társulat helybeli előadásait, sőt a környező községekben rendezett előadásokon is közreműködnek.

/mti/

bb 19. színházbérlet siklóson, szigetváron, komlón és mohácson

vid/fm/ke/m/fm

1961. október 4.

a pécsi nemzeti színház az idén először bérletet bocsátott ki tájelőadásaira. szigetvár, siklós, mohács és komló színházkedvelő közönségének, a helybeli üzemi munkásoknak és termelőségvetkezeti dolgozóknak. a bérlet hat előadásra érvényes.

/mti/

bb 24. nagyteljesítményű öntecstisztító gép a diósgyőri acélműben

vid/te/m/ki

1961. október 4.

a lenin kohászati művek acélművében a finomabb összetételű nemesacélok öntecseit esztergálással tisztítják meg a felületi hibáktól. ezzel a berendezéssel a munka hosszadalmas és gazdaságtalan, ezért - többmillió forintos költséggel - új, nagyteljesítményű, félautomata öntecstisztító gépet szereltek fel. az új berendezéssel a munka körülbelül tizszeresen termelékenyebb.

/mti/

- 11 -

8.30

g. 8.30 ✓ Zell

bb 20. kohósalak válaszfalak kísérleti gyártását kezdték el győrtt

vid/te/m/ki

1961. október 4.

elkészítették az első kohósalak válaszfalakat a győr-sopron megyei építőipari vállalat előregyártó telepén. a kísérleti gyártás során összesen 312 válaszfal elemet állítanak elő, s ezeket győrtt a zrinyi utcai középblokkos lakótelep építésénél használják fel az egyik háromemeletes, 24 lakásos épülethez.

a válaszfal már nem középblokk, hanem emelet magasságu, körülbelül 180-szor 280 centiméter nagyságu, tíz centiméter vastag falelem. egyes darabokba az ajtótokot is előre beépítik. az újfajta válaszfalak a megyei építőipari vállalat két műszaki dolgozójának, sejn László termelési osztályvezetőnek és seper István be-ruházási előadónak ujitása alapján készülnek. így most már teljesen előregyártott kohósalak elemekből szerelhetik össze a lakóépületet.

bb 22. szombathelyen készült az első magyar gyártmányu benzinmotoros vontatós szántógép

vid/te/m/ki

1961. október 4.

a szombathelyi állami levéltárban megtalálták a köztelek című lap 1913. évi 30. számának különnyomatát, amely négy illusztrációval „a titán vontatós szántógép”, címmel, az első teljes egészében magyar gyártmányu traktort ismerteti. a cikkből kiderül, hogy szombathelyen 48 évvel ezelőtt, 1912-1913-ban, a magyar motor és gépgyár üzemében készült az első magyar gyártmányu, benzinmotor vontatásu szántógép. a hatvan lóerős, nyolc ekés titán, amely naponta 20-25 magyar hold felszántására volt alkalmas, felvette a versenyt az akkori amerikai gyártmányu gépekkel.

a cikkiró hírül adta a köztelekben, hogy az első magyar gyártmányu traktort előállító gépgyár nemcsak a gépeket készítette, hanem azok kezeléséhez kiképezte a vezető gépészeket is és két teljes oldalon méltatja a hazai traktorgyártás jelentőségét.

- 12 -

8.35

0.38 ✓

bb 23. bővítik a győri vörös csillag szállót

vid/te/m/ki

1961. október 4.

a nyolcvan szobás, 170 ágyas győri vörös csillag szálló már nem elégíti ki a rohamosan növekvő idegenforgalom igényeit, ezért bővítését határozták el. az épülethez két szárnyat építenek. ezekben összesen 120 egy-, illetve kétszobás, többségében fürdőszobás lakrész lesz.

az egyik szárny építését jövőre kezdik meg.

/mti/

bb 25. végetért a szarvasbögés - 15 bika került puskavégre a bükki erdőségekben

vid/ká/j/m

1961. október 4.

a bükki és a szendrői erdőségek vadrezervátumaiban végetért a szarvasbögés, amely a meleg ősz következtében a szokásosnál korábban kezdődött, a nagy vadászeseményen az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is számos külföldi vendég vett részt. a vadász-szerencse kedvezett, mert 15 szarvasbika került puskavégre, s ezekből tízet külföldiek ejtettek el. a legszebb bikákat a pénzpatikai, valamint a szilasi erdőkben látták. itt került puskavégre a 12, illetve a 9 és félkilógrammos agancsu bika is. nagy érdeklődés mutatkozott a bükk egyik jellegzetes vadjának, a muflónak vadászata iránt is. ez azonban az idén sikertelen volt. a többhónapos szárazság után zörgött az avar, a közeledő vadász okat már többszáz méterről észrevették, csoportosan menekültek, s így egyetlenegy sem került terítékre.

/mti/

bb 24. eddig 100.000 hektoliter mustot vásárolt fel az alföldi pincégazdaság

vid/ká/j/m

1961. október 4.

a duna-tisza közti szőlőskertekben elérkezett a szüret csúcspontja, a felvásárló telepeken naponta 25.000-30.000 hektoliter mustot vesznek át. a minőség jobb a tavalyinál: a must általában 19-20 cukorfokos. eddig 100.000 hektoliter mustot vásárolt fel az alföldi pincégazdaság, a termelészövetkezetek által lekötött mennyiségnek majdnem fele került pincékbe. az ideiglenes átvevőhelyekről naponta 40 autó szállítja a mustot a központi pincékbe.

/mti/

- 13 -

9.00

0.41 ✓

bb 27. 8 mázsa alma egy fán

vid/ká/j/m

1961. október 4.

a csongrád megyei gyálarét községben gyuris istván, termelőszo-
vetkezeti gazda 35 éves, husvétli rozmaring fajtájú almafát gondoz
kertjében. a terebélyes fa lombkoronájának átmérője 15 méter, s
azon az ideai szárazság ellenére 8 mázsa gyümölcs érik. ez rekord-
termésnek számít, hiszen még a legjobb almafák hozama sem szokta
meghaladni a 2-3 mázsát. a termés nemcsak bőséges, hanem hibát-
lan, egészséges is.

/mti/

...

bb 29. aszfaltuttal kötik össze az ormánságot a megyeszékhellyel

vid/te/m/ki

1961. október 4.

baranya utviszonyainak javítására az utóbbi években tetemes
összeget áldoz az állam. 1958-1959-ben negyvenmillió forint körüli
összeget fordítottak évente utépitésre, az idén pedig hetvenhét-
millió forintot használnak fel erre a célra. az egyik legfontosabb
cél az ormánság és a megyeszékhely közötti közlekedés megjavítása.
a több mint harminc községből álló tájegység ugyanis nemcsak
baranyának, hanem az országnak is utakkal egyik legmostohábban
ellátott része. az őszi esőzések, a tavaszi hóolvadás idején
ugyszólván megközelíthetetlenek ezek a kis falvak. a sárbaragadt
vidékre most aszfaltutat vezetnek. először pécs és vajszló,
az ormánság „fővárosa”, között épül meg a korszerű út. a harminc
kilométeres útvonal egyharmad része már elkészült, a többin dol-
goznak. ugyancsak aszfaltut létesül vajszló és sellye, e vidék
járási székhelye között. jó úton jelenleg csak 15-20 kilomé-
teres kerülővel lehet pécsről sellyére jutni. az új utak építésén
kívül sok helyen kerül sor felújításra, kétszáz kilométer hosszuság-
ban pedig portalanítanak az idén.

a következő két évben korszerű uttal kötik össze baranya
két híres borvidékét, siklóst és villányt is.

/mti/

9.23

14 - ...

bb 26. a szárazság ellenére jól fejlődik a tarlóburgonya a szegedi
járás homokföldjein

vid/ká/j/m

1961. október 4.

a szegedi járás nagyterjedésű homokföldjein hagyományos
a tarlóburgonya termesztése. ezen a vidéken a fővetésű burgonya
területe általában 2000 hold alatt marad, a másodvetésű burgonyáé
viszont meghaladja a négy és félezer holdat. termesztése sok előny-
nyel jár, egyrészt a gabonafélék után megegyeszer hasznosítják a
földet, másrészt a tarlóültetésből származó burgonya kiváló vető-
gumót ad. jó termőképességű, és ami ennél is fontosabb, ellenáll
a betegségeknek, nem fenyegeti a fajtaleromlás veszélye. a mostani
rendkívül aszályos nyárutó ellenére a szegedi járás homokföldjein
jól fejlődik a tarlóburgonya.

/mti/

...

bb 28. gyomirtószer az aranka ellen

vid/ká/j/m

1961. október 4.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben kísérleteket
folytatnak az aranka vegyszeres irtására. a külföldről származó
arettit vegyszer 1 százalékos oldatával permetezték a fertőzött táb-
lákat, s az aranka, a herefélék legveszedelmesebb élősködője maradék-
talanul kipusztult. ez a szer a nagylizemi gyomirtásra kiválóan al-
kalmos, mert a korábbi szerekkel ellentétben csupán egy alkalommal
kell használni, és a következő évre is hatásos marad. az eljárást
dr. gyimesi Antal, a martonvásári kutató intézet tudományos munka-
társa dolgozta ki.

/mti/

...

9.17

- 15 -

bb 30. huszonnolcezer négyzetméter rőzsét fektettek az idén a tiszába

vid/te/m/ki

1961. október 4.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság az idén csaknem ötmillió forintot fordít a tiszta omladozó partjainak megerősítésére. a munkálatoknak kedvez a rendkívül alacsony vízállás. eddig a folyón huszonegy helyen került sor kisebb-nagyobb partbiztosítási munkákra. az évek óta jól bevált módszer szerint, úgynevezett rőzse-szőnyeget fektetnek a folyó medrébe és a laza, homokos partoldalakra. eddig huszonnolcezer négyzetméter rőzsét és többszáz tonna szolgáltató követ helyeztek a folyó medrébe. jelenleg nagyrévnél dolgoznak a vízügyi igazgatóság munkásai. ezen a szakaszon nyolcvan méter hosszú és harminc méter széles „rőzsepokróc” kerül lefektetésre. ezzel többszáz tonna hordalék „eluszását”, akadályozzák meg a tiszta középső szakaszán.

/mti/

/- nehezekül

-...-

bb 31. megkezdődött a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsülése

t zs-hi-fe-di/fmm/fm-li

1961. október 4.

szerdán a gellért szállóban megkezdődött a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsának budapesti ülészsaka. a világ minden tájáról érkezett asszonyokat, lányokat - az egyes nemzeti nőmozgalmak vezetőit - erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke üdvözölte.

forró szeretettel köszöntötte eugenie cotton asszonyt, a nemzetközi demokratikus nőszövetség elnökét, dolores ibarruri asszonyt, a haladó eszmékért, a haladásért küzdők élén álló hős asszonyt, valamint a nemzetközi nőmozgalom más kiváló harcosait.

- a világ sokmillió asszonyával együtt a magyar asszonyokat is feszült figyelemmel várják a nagyjelentőségű tanácskozást - mondotta. mi, magyar asszonyok szeretnénk, ha a tanácsülés ideje alatt a küldöttek alkalmat találnának fővárosunk szépségeinek, nevezetességeinek megismerésére, találkoznának hazánk szorgalmas, vendégszerető népével.

/folyt.köv./

12.00

- 16 -

bb 31. /megkezdődött a ... 1. folyt. / m

ezután bejelentette, hogy a nemzetközi demokratikus nőszövetség irodájának júniusi ülése meghatározta a tanácsülés napirendjére kerülő kérdéseket. a fő téma: a nő szerepe és felelőssége a társadalomban és a társadalom felelőssége a nő iránt. az erről szóló jelentés előadója: eugenie cotton asszony, a nemzetközi demokratikus nőszövetség elnöke. beszámolójához négy koreferátum hangzik el.

veres józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte ezután budapest lakossága nevében a tanácskozás résztvevőit:

- a budapesti dolgozók tudják, hogy a nőmozgalom több mint félévszázados szervezett harca nagyszerű eredményeket hozott az emberi jogok, a társadalmi haladás, a nők megbecsüléséért folytatott küzdelemben - mondotta.

- e teremben most néhány napon keresztül öt világrész, küldöttei tanácskoznak a jelen problémáiról, a jövő feladatairól. anyák, feleségek és nővérek, akik különböző nyelven beszélnek ugyan, de szívük egy-ugyanazon nemes ügyért dobban. a békéért küzdenek, a boldog családi tűzhelyért, gyermekeink jövőjéért.

- a béke megvédésén milliók és milliók munkálkodnak szerte a világon. az asszonyokat mindenhol az élvonalban találjuk, mert gyűlölik a háborút, a pusztítást, amely csak nyomort, szenvedést és gyászt hoz a világ népei számára.

- az asszonyok rendkívül sokat tehetnek a békéért, mert az anyai szeretet és az asszonyi féltés megsokszorozhatja a béke híveinek erejét és segíthet lefogni az ölésre, a rombolásra emelt kezeket.

- tisztelt tanácsülés! a földünkön élő hárommilliárd embernek több mint fele nő, ami önmagában is mutatja szavuk erejét. a nőmozgalom nagyszerű eredményeket ért el eddig is, a további siker biztosítéka pedig az a lelkesedés és összefogás, ahogy a világ asszonyai küzdenek a háborútól mentes új világért.

- még egyszer köszöntöm önöket a budapestiek nevében és kívánom, hogy e tanácskozásuk eredményes legyen, erősítse tovább a népek baráti összefogását, szélesítse és erősítse a világbékéért harcolók táborát.

ezután eugenie cotton asszony mondta el beszámolóját.
/folyt.köv./

12.10

- 17 -

/bb 31. megkezdődött a2. folyt./vm

bevezetőben köszönetet mondott a magyar nők országos tanácsának azért a szeretetteljes fogadtatásért, amelyben a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsülésének részvevőit részesítették, majd hangsúlyozta, hogy a magyar asszonyok a nemzetközi demokratikus nőszövetség megalakulása óta értékes támogatást nyújtottak a szövetségnek.

a közelmúltban - folytatta - csodálatos eseményeknek lehettünk tanúi: az emberiség történetében új lapot nyitott a két szovjet ürrepülő teljesítménye, akik úrhajójukon nagy magasságban megkerülték a földet, s hazájuknak arra a pontjára érkeztek vissza, ahova várták őket. az ember, aki oly sokáig a föld rabszolgája volt, immár a világot kutathatja. a haladás üteme napjainkban rendkívül gyors. ilyen körülmények között egyre többen ismerik fel, hogy semmiféle elfogadható ok nincs arra, hogy az egyik fajta másikkal alacsonyabbrendűnek minősítsük; egyre többen eszmélnek rá, hogy egyáltalán nem lehetetlen az együttműködés a különféle gazdasági és politikai rendszerű országok között. az emberiség eddigi történelme azt mutatja, hogy mindig önkényes követelések keresztülvitele érdekében folyamodtak háborúhoz. abban a pillanatban, amikor az ilyesfajta követelések alaptalanoknak tűnnek előttünk, a háború elképzelhetetlenné válik.

a nemzetközi helyzet egyes kérdéseiről szólva a többi között a következőket mondotta:

- a német kérdés nem európai ügy, hanem az egész világ ügye. megoldása élet, vagy halál kérdése az egész emberiség számára, tekintettel arra, hogy egy modern háborúban minden bizonytalansággal szorta erősebb atomfegyvereket használnának, mint amelyek japánban soktízezer ember azonnali halálát okozták és sajnos még ma is halálra ítélik azokat, akik a sugárzás hatáskörébe estek. ez a probléma tehát mindannyiunkat érint, éljünk bármely országban, tehát teljes mértékben tudatában kell lennünk felelősségünknek. a nemzetközi demokratikus nőszövetség feladata, hogy felvilágosítsa a nőket a veszély nagyságáról. a fegyverkezési verseny fokozza a háború veszélyét. vannak, akik azt állítják, hogy lehetséges egy „korlátozott háború”, megvívása. korlátozott háború nem létezik, mert a háborút kirobbantásakor az összes rendelkezésre álló fegyvereket harcbevételnek.

/folyt.köv./

12.15

- 18 -

/bb 31. megkezdődött a3. folyt./vm

az a propaganda, amely azt próbálja elhitetni az emberekkel, hogy védelmet találhatnak a modern atomfegyverekkel szemben, igen veszélyes, mert a háború kockázatának vállalására szeretné előkészíteni az embereket. egyetlen valóságos védelem létezik, - hangsúlyozta cotton asszony - az atomfegyverek betiltása és az általános leszerelés, amely egyben az atomrobbantási kísérletek végleges megszüntetését is jelenti. ez az, amiért a nemzetközi demokratikus nőszövetség harcol.

- tudnunk kell mindannyiunknak, - folytatta - hogy az új bombák egyre nagyobb ereje egész földünk létét veszélyezteti. nyilvánvaló, hogy az ilyen radikális veszéllyel szemben radikális orvossághoz kell folyamodni, azaz az általános és teljes leszereléshez, amely egyedül képes véget vetni a fegyverkezési hajszának. két évvel ezelőtt az ENSZ közgyűlése hrucsov javaslatára elfogadta az általános, a teljes és ellenőrzött leszerelés elvét. idén az ENSZ közgyűlés napirendjére tűzte a leszerelés kérdését, amelynek megoldása ma sürgősebb, mint valaha. jelenlegi tanácsüléseinkről intézzünk üzenetet az ENSZ-hez, amelyben hangot adunk az általunk képviselt nők százmilliói akaratainak: valósítsák meg végre az emberiség békéjéhez, boldogulásához nélkülözhetetlenül szükséges teljes leszerelést.

két évvel ezelőtt a nemzetközi demokratikus nőszövetség kezdeményezésére göteborgban megrendeztük a nők nemzetközi konferenciáját a leszerelés érdekében. ezt a kezdeményezést most szélesebb keretek között kellene megismételni, s jelenlegi tanácsülésünknek - úgy gondolom - tanulmányoznia kellene, milyen formában indíthatna a nemzetközi demokratikus nőszövetség olyan akciókat, amelyek az egyébként különböző nézeteket valló, de a háború lehetőségének végleges megakadályozására közös egyetértéssel törekvő nők valamennyien résztvehetnének. ennek az összefogásnak a megteremtése korunk sürgős parancsa. a helyzet világosan mutatja, mily messzire tavolodtak el nyugaton a jaltai és pot. sdami határozatoktól, amelyek szerint a nácizmust és a német militarizmust meg kell semmisíteni. paradox helyzet, hogy a szovjetunióknak azt a javaslatát, amely szerint a második világháborút immár békeszerződéssel is le kellene zárni, végülis mint a békét fenyegető veszélyt tüntetik fel. nehéz megérteni, hogy fegyvereket adnak annak a nyugatnémet főparancsnokságnak a kezébe, amely magába foglal hivatalos nácikat, s amelynek követeléseit - különösen ami az atomfegyverkezést illeti - szünet nélkül növekednek.

/folyt.köv./

12.30

- 19 -

bb 31. /megkezdődött ... 4. folyt. m

a német demokratikus köztársaságban a kormány, amelynek tagjai kizárólag antifasiszták, nem támaszt semmiféle területi követelést. elismeri az odera-neisse határvonalat és kész arra, hogy békeszerződést írjon alá. a németországi helyzet különösen azért veszélyes, mert a nyugati hatalmak visszautasítják a két német állam tényleges létezésének elismerését. a nemzetközi demokratikus nőszövetség nyilatkozata ezért arra szólítja fel a nőket, hogy késedelem nélkül harcoljanak a német kérdés megoldásáért a leszerelésért.

a német kérdés súlyossága természetesen nem felejteti velünk azoknak a konfliktusok jelenetőségét, amelyek a világ más részeiben fennállnak. szolidaritásunk továbbra is teljes mértékben azoké a nővéreinké, akik nemzeti függetlenségükért harcolnak, s végérvényesen le akarják rázni magukról a gyarmatosítás igit. a nemzetközi demokratikus nőszövetség támogatja azokat az akciókat, amelyek tárgyalásokat sürgetnek az algériai ideiglenes kormány és a francia kormány között. az algériai probléma is hozzájárul a nemzetközi feszültség fokozódásához. s miként nyugat-berlin esetében, az alapvető megoldás itt is az általános leszereléshez kapcsolódik.

részletesen beszélt ezután a nők helyzetéről, az ifjúság problémájáról, s többi között a következőket mondotta:

- sok asszony ma még azt mondja, nem politizál, holott feladatuk lenne, hogy érdeklődjenek országuk ügyeinek haladása iránt. a nőszervezetek feladata, hogy mindenütt megértessék az asszonokkal, nem csupán feladatuk, hanem érdekük is a politizálás. hiszen ezzel segítik a jogegyenlőség megteremtését, a szociális törvények meghozatalát, végső fokon a béke ügyét. nevelni kell a férjeket és nevelni kell a pártokat is, amelyek közül néhányan visszautasítják azt, hogy női képviselőjük legyen.

a nemzetközi demokratikus nőszövetség reméli, hogy elnöksége rövidesen összejöhessen a nagy jövőjű afrika földjén, ahol fel fogja használni a lehetőségeket arra, hogy számos tanulságot merítsen.

/folyt.köv./

12,30

- 20 -

bb 31. /megkezdődött a ...5. folyt./ m

a nemzetközi demokratikus nőszövetség azt a feladatot tűzte maga elé, hogy fejlessze a barátságot a világ asszonyai között. ehhez jobban meg kell ismernünk egymást. csak így egyesíthetjük erőnket és valósíthatjuk meg követeléseinket a család és a munka területén, csak így érhetjük el, hogy megszűnjék a gyanakvás és a gyűlölet, amely a háború szellemét táplálja. kapcsolatokat kezdeményeztünk különböző nőszervezetekkel és személyiségekkel, akik azokkal a nagy kérdésekkel foglalkoznak, amelyek minden asszonyt érdekelnek. a nemzetközi demokratikus nőszövetség nagy jelentőséget tulajdonít az ilyen kezdeményezéseknek, összejöveteleknek, amelyek mélyrehatóan hozzájárulnak a világ népeinek békés együttéléséhez.

befejezésül a nemzetközi demokratikus nőszövetség legközelebbi kongresszusának jelentőségét hangsúlyozta. a kongresszust 1963 májusában tartják moszkvában. nagy segítséget jelentenek majd a nemzetközi nőmozgalom számára, hogy a kongresszus résztvevői találkozhatnak a szovjet nőekkel, személyesen győződhetnek meg arról, milyen szerepet játszik a nő a szovjet társadalomban, a modern társadalomban.
/folyt.köv./

bb 32. megkezdődött a szerződéses takarmányutalványok beváltása

1 cs/gg/m/ká

1961. október 4.

az élelmezésügyi minisztérium állatforgalmi igazgatóságán tájékoztatásul közölték, hogy a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák az 1962 évi átadásra leszerződött hízósertések után egyenként - az egyéb kedvezmények mellett - 1.5 mázsa abrak-takarmányt kapnak állami áron. az árpára szóló takarmányutalványok beváltását országszerte megkezdték. a kiadott takarmányutalványok alapján azok a szerződő gazdaságok, illetve termelők is igényelhetnek árpát, amelyek, illetve akik eredetileg kukoricát, vagy korpát kértek. /mtl/

12.30

- 21 -

bb 33. időjárásjelentés

gg/m/hk

1961. október 4.

a meteorológiai intézet jelenti október 4-én, szerdán 13 órakor:

kelet- és közép-európában folytatódik a kelet felől érkező hideg, szárazföldi eredetű légtömegek előnyomulása, amelyek felhőátvonulásokat, néhány helyen gyenge esőt okoznak. nyugat-európában párák, helyenként esős, dél-európában hasonló, de sokkal melegebb az idő.

házáinkban kedden felhőátvonulások voltak, a komárom, cegléd, orosháza vonaltól nyugatra eső országrészben esőkkel. a csapadék mennyisége sok helyen alig érte el az 1-2 millimétert, azonban a duna-tisza közének déli felében, továbbá a sopron-zalaegerszeg sávjában 3-6, székesfehérváron pedig 9 millimétert mértek. a hőmérséklet a nap folyamán a dunántul északi felében 12-16 a déliben 16-20, a duna-tisza közén általában 15-20, az ország többi részében 17-22 fokig emelkedett. szerdán hajnalban a keleti, északkeleti országrészben 6-10, máshol 10-14 fokig süllyedt. napsütés csak az északkeleti megyékben volt. a napsütés időtartama itt 6-10 óra között váltakozott. szerdán délelőtt az egész ország területén megszűnt az esőzés és felszakadozott a felhőzet. a hőmérséklet általában 14-18 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 14.4 fok volt, 0.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. szerdán 12 órakor a hőmérséklet budapesten 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen főként a déli és nyugati megyékben esők. mérsékelt időnként élénk keleti, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 16-21 fok között.

a duna vízállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél:

134 centiméter.
/mti/

13.50
14.4

...-
- 22 -

bb 34. szilveszterre ültetők a nyári időnyben a szot balatoni üdülőiben
vid/te/m/ki

1961. október 4.

befejeződött a nyári üdülési idény a balaton partján. az északi és a déli part üdülőiben májustól mostanáig mintegy százezer vendége volt a szakszervezeti üdülőknek. az idény badacsonyan a kirándulók ellátásáról is gondoskodtak. az üdülőtelepekről a híres bortermelő vidékre látogatókat vacsorán látták vendégül a szot étteremben. a szot vitortás flottája is sokezer vendégnek nyújtott kellemes élményt. a balatonpart három helyén az idény először, ugynevezett szot campingeket állítottak fel, amelyek többnyire kétágyas kis műanyagházakból állnak. a beutaltak hamar megkedvelték az új üdültetési formát, ezért a szot a jövő évben újabb hasonló műanyag-házak táborokat épít a legforgalmasabb üdülők mellett. a táborlakók ellátásáról a nagyobb üdülőházak konyhái gondoskodnak./mti/

bb 35. vasuti felüljáró építését kezdték meg berentén

vid/te/m/ki

1961. október 4.

kazincbarcika berentei negyedében vasuti felüljárót építenek. a mintegy 150 méteres vasszerkezetből készülő felüljáró építését a betonlapok elhelyezésével szerdán kezdték meg. a 2.1 millió forintos költséggel épülő felüljáró a tervek szerint a jövő ésv közepére készül el.
/mti/

14.00

14.25

...-
- 23 -

bb 36. gyümölcsöző kapcsolat komárom megye és a német demokratikus köztársaság termelészövetkezetei között

vid/ká/j/m

1961. október 4.

komárom megye több termelészövetkezete az elmúlt években szoros barátságot kötött ndk-beli közös gazdaságokkal. legrégebbi a kapcsolat a koppánmonostori dózsa tsz és az elster falubeli einheit termelészövetkezet között. nemcsak levelezés útján tartják a barátságot, személyesen is ismerik egymást. évente küldött-séget cserélnek, s ilyenkor értékelik párosversenyüket. tavaly a koppánmonostoriak, az idén viszont az elsteriek bizonyultak jobb gazdáknak. komárom megye egyik legismertebb közös gazdaságát, a kisbér-battyánpusztai virágzó tsz-t a dessaul neues leben termelészövetkezettel fűzik össze a barátság szálaival. egy éve versenyben állanak egymással, és azt a vándorzászlót, amit a vesztes ajánlott fel, most a németek készítik el, mert az idén a kisbériek értek el jobb eredményeket.

a kölcsönös látogatások, egymás munkájának megismerése sok hasznos tapasztalatot hozott. a koppánmonostoriak nemrég hazatért küldöttsége nagy elismeréssel szólt a német szövetkezetek fejlett állattenyésztéséről és a magasfoku gépesítésről. az elsteriek például mozgó fejlődőállomásokkal, a szabadban fejk a teheneket, és 3 gondozó 100 tehenet lát el. a kisbér-battyánpusztai virágzó tsz-ben is a német barátaiknál látott fejlett gépesítést kívánják megvalósítani, s törekvésüket elősegíti, hogy a termelészövetkezet kossuth díjas elnökének mezőgazdasági technikumot végzett fia most jött haza dessauból, ahol 2 évig tanulmányozta a neues leben termelészövetkezet gazdaságát.
/mti/

bb 37. megkezdték a melasz feldolgozását az ország legnagyobb szeszgyárában

vid te vm ki

1961. október 4.

a cukorgyárakból sorra érkeznek már a melasz szállítmányok a győri szeszgyárba, ahol megkezdték a finomszesz készítését a cukortartalmu anyagból. mintegy 2.400 vagon melaszt dolgoznak fel az ország legnagyobb szeszgyárában. a melléktermékként visszamaradó melaszmoslék, szenet az óbudai szeszgyárban hamuzsírú dolgozzák fel.

a győri szeszgyár műszaki dolgozói felajánlották, hogy november 7-re üzembe helyezik az új részleget, amelyben naponta 15 mázsa szárított takarmányélesztőt gyártanak majd a szeszcefrében visszamaradó, eddig fel nem használt anyagból.
/mti/

15.05 A. 60

- 24 -

bb 38 az április 4. gépgyár dolgozói kelet-német szakemberek segítségével tizenegy hétről öt hétre csökkentették a kazánok vasszerkezetének szerelési idejét az oroszlanói erőműnél

vid te vm ki

1961. október 4.

az oroszlanói kétszáz megawattos erőmű létesítéséhez nagy segítséget nyújt a német demokratikus köztársaság. az erőmű mind a négy kazánját kelet-német üzem készíti. a berendezések nyolcvan százaléka már a helyszínre érkezett. a kazánok szerelésénél is jelentős a német demokratikus köztársaság dolgozóinak segítségével. negyventagu kollektívájuk irányítja a munkát és adja át gazdag tapasztalatait az április 4. gépgyár dolgozóinak. ugyanis hazánkban itt alkalmazzák először a teljesen blokkosított szerelést, s ebben a kelet-németeknek már nagy gyakorlatuk van. az új módszer lényege, hogy nem egyenként rakják helyükre az egyes alkatrészeket, hanem a földön, az előszerelődéren nagyobb blokkokat állítanak össze, s ezeket emelik be. az így összeállított hatalmas súlyú egységeket a nálunk eddig használt darukkal nem lehet felemelni. ezért az ndk különleges forgódarut szállított az építkezéshez. a daru pályáját a 41 méter magas üzemi épület tetején helyezték el. az óriásdaruval eddig ötezer tonnányi vasszerkezetet és előregyártott elemet mozgattak meg és még tízezer tonnányit emelnek be.

az újfajta szereléssel lényegesen meggyorsult a munka. az első kazán teljes szerelése már befejezéshez közeledik. míg tiszapalkonyán egy 125 tonnás kazán szerelése 16 hónapig tartott, ennek a csaknem kétszeres teljesítményű kazánnak a szereléséhez 12 hónapra volt szükség. az erőmű másik három kazánjának a szerelése várhatóan még rövidebb időt vesz majd igénybe, mert az április 4. gépgyár dolgozói gyorsan és kitűnően elsajátították az új módszert német barátaiktól. ezt legjobban bizonyítja, hogy míg az első kazán vasszerkezetének a szereléséhez tizenegy hétre volt szükség, most a harmadik kazán vasszerkezetét öt hét alatt állították fel.
/mti/

15.35 16¹⁰

- 25 -

AK

bb 39. szüretelik a híres móri ezerjót

vid ká/j vm

1961. október 4.

a fejér megyei mór község szőlőhegyein e héten megkezdődött a híres móri ezerjő szürete. a helyi állami gazdaság 400 holdon, a kossuth tsz 172, a szőlészeti kutató intézet pedig 60 holdon kezdte meg a szedést. holdanként általában 2-3 hektoliterrel több mustot préselnek, mint tavaly, és a must cukorfoka is jobb a múlt évinél. /mti/

bb 40. háromnapos tanulmányi határszemle kezdődött bács megyében

vid ká/j vm

1961. október 4.

a bács megyei pártbizottság az idén másodízben rendezi meg a tanulmányi határszemlét. a háromnapos szemle szerdán kezdődött, s azon a megye vezető mezőgazdasági szakemberein kívül részt vesznek a megyei pártbizottság osztályvezetői, a járási pártbizottságok titkárai, a tanácselnökök, valamint a tömegszervezetek megyei vezetői. ez alkalommal számba veszik azokat az értékes kezdeményezéseket, amelyeket a termelőségtervezetekben alkalmaznak, s amelyek a többi nagyüzemi gazdaságban is segíthetik a nagyobb terméshozam elérését. az első napon a kecskeméti vörös csillag termelőségtervezetben a csökktas öntözést és az állattenyésztést tanulmányozták. ezután az izsáki állami gazdaságba látogattak, ahol megtekintették a termőives jonathán-gyümölcsöst és a homoki öntözési kísérleteket. a következő napokban solton az öntözéssel, baján a nagyhozamu buzafajták agro-technikai módszereivel, vaskuton a kadarka erjesztésével és feldolgozásával, bácsbokodon pedig az aprójószág-tartással ismerkednek meg. a háromnapos tanulmányi kirándulás után a bajai állami gazdaságban vitatják meg a leginkább bevált nagyüzemi módszerek elterjesztésének lehetőségeit. /mti/

16.00

17.2

- 26 -

bb 41. a liszt-bartók év

sze szb bs

1961. október 4.

alkalmából hazánkban tartózkodó külföldi újságírók egy csoportja szerdán baráti látogatást tett a magyar sajtó házában, ahol szívesen elbeszélgettek a magyar sajtó képviselőivel. /mti/

--

bb 42. a főváros távlati fejlesztési tervét ismertették a budapesti egyetemi hallgatókkal

k lv/ke szb bs

1961. október 4.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem dísztermében szerdán dr. perényi imre, az egyetem rektora a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának tagja többszáz egyetemi hallgató előtt ismertette budapest távlati fejlesztési tervét. /mti/

--

bb 43. megyei nagyaktiva-értekezlet nyiregyházán

vid szb hné sr

1961. október 4.

az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottsága szerdán megyei nagyaktiva értekezletet tartott nyiregyházán. az ülésen mintegy 1600-an, termelőségtervezetek, a termelőségtervezeti csoportok, a gépállomások, az állami gazdaságok párttitkárai, elnökei, igazgatói, a községi tanácsok elnökei, valamint a járási, a megyei, a párt, a tanács és a gazdasági szervek vezetői vettek részt.

az értekezleten benkei andrás, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet. a beszámoló a termelőségtervezetek, a tszcsél politikai, szervezeti, gazdasági megszilárdításával, az őszi betakarítási feladatokkal foglalkozott.

a beszámolót vita követte. az értekezleten részt vett és felszólalt marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára is. /mti/

--

16.27

17.30

- 27 -

RB

bb 44. hetven előadás a mikrobiológiai kongresszus második napján

t ms/gg szb sr

1961. október 4.

a mikrobiológiai kongresszus második napján, szerdán hat szekcióüléssel hetven előadás hangzott el. a gyomor- és bélfertőzések elleni védőoltásokról tanácskozó szekció ülésén dr. rauss károly pécsi egyetemi tanár bevezető előadásában elemezte a tifusz elleni oltóanyaggal elért eredményeket és az oltóanyag hatásosságának ellenőrzési módszereit. megállapították, hogy a hazánkban használt oltóanyag értéke felülmúlja a külföldi vakcinákét. előadása második felében ismertette a hatékony dizentéria védőoltás előállításának nehézségeit, majd beszámolt azokról a kísérletekről, amelyek reményt nyújtanak arra, hogy a közeljövőben a dizentéria elleni vakcina kérdése is megoldódik. az ülés résztvevői nagy érdeklődéssel hallgatták m.p. pokrovskaja szovjet professzor előadást a hasztífusz elleni vakcinák tökéletesítéséről. érdekes előadást tartott még a lengyel h. meisel és a román k. nestorescu, valamint a szovjeta. n. mesalova professzor.

egy másik ülés az influenza és a kanyaró elleni védőoltások problémájával foglalkozott. farkas elek, az oki osztályvezetőjének bevezető előadását számos előadás követte. vita alakult ki, hogy a háziállatok terjeszthetik-e az influenza-járványt.

délután a gyermekbénulás elleni védőoltások szekciójában bevezető előadásként felolvasták m.p. csamakov professzornak, a gyermekbénulás elleni küzdelemben világhírűvé vált szovjet tudós tanulmányát a sabin-törzsekből előállított élő vakcinával végzett tömeges oltások eredményeiről. 1959-ben tizenöt, 1960-ban hetvenhét, az idei első félévben pedig hetvenhat millió embert, főleg gyermeket oltottak be, illetve oltottak újra a szovjetunióban. a hároméves tapasztalatok szerint a fertőző gyermekbénulás ma már nem okoz járványt a szovjetunióban. tovább folytatják azonban a harcot a betegség gyökeres kiirtására és szükségesnek tartják, hogy 4-5 éves korig minden gyermeket évenként beoltsanak a sabin vakcinával. a védőoltások hatásának ellenőrzésére folytatott vizsgálatokról és az oltások eredményeiről számos külföldi és magyar kutató számolt be az ülésen.

a negyedik ülés a tuberkulózis elleni védőoltásokkal foglalkozott. weiszfeiler gyula, az akadémia levelező tagja összefoglalta a védőoltások eredményességének feltételeit. mivel a bcg törzsek maguk is változékonyak, rendkívül fontos, hogy a vakcina előállításánál messzemenő gondossággal járjanak el, alaposan tanulmányozzák a törzsek változékonyságát és a szervezetre gyakorolt hatását. /folyt.köv./

16.55

- 28 -

bb 44. /hetven előadás... folyt./- szb

el kell dönteni még azt a kérdést is, hogy milyen időközökben szükséges az újraoltás. megfelelően végzett oltásokkal a gyermekkori tuberkulotikus megbetegedéseket ötödére-hatodára lehet csökkenteni. hazánkban az utóbbi két évben lényegesen csökkent a megbetegedések száma és ebben jelentős szerepe van a bcg oltásoknak. a továbbiakban ismertette az általa előállított új törzset és a vele folytatott állati-kísérletek eredményeit. nagy figyelmet keltett a francia f.m. levy előadása, aki a párizsi pasteur intézet bcg törzseit és a budapesti bcg törzseket hasonlította össze, valamint f.i. levityin szovjet professzor előadása a tuberkulózis elleni általános védőoltásokról. a budapesti bcg oltások eredményeit flesch istván főorvos ismertette.

külön ülésen foglalkoztak az élelmiszeriparban használt élesztőgombák tulajdonságaival és a sztreptomycin termelésre alkalmas anyagokkal. a bakteológia korszerű irányának, a mikroorganizmusok biokémiai vizsgálatának és az ipari mikrobiológiának problémái ugyancsak külön szekcióüléssel kerültek napirendre.

a kongresszus csütörtökön folytatja tanácskozásait. /mti/

bb 31. /megkezdődött a... 6. folyt./- szb

eugénie cotton nagy tetszéssel, hosszantartó tapsal fogadott beszéde után uttorók kúrtszava harsant fel, s az ülésteremben - a 11. kerületi váli uti iskola táncsics Mihály uttoró csapatának tagjai - kedves szóval, virágokkal köszöntötték a tanácskozás résztvevőit. a pajtások nevében korányi nelly köszöntötte a nemzetközi nőmozgalom harcosait, s külön eugénie cotton asszonyt, abból az alkalomból, hogy hazánkban ünnepli 80. születésnapját.

ezután maria maddalena rossi, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke mondotta el korreferátumát „a nők feladatai a békéért, a német kérdés sürgős megoldásáért, egy új háború megakadályozásáért, az általános leszerelésért és a békés együttélésért vívott küzdelemben, címen. részletesen foglalkozott a nemzetközi helyzettel. a nemzetközi demokratikus nőszövetség legfontosabb feladata - hangsúlyozta -, hogy a béke ügyének védelmére keljen. a világ minden országának asszonyai, nőszerve etei egysítsék erejüket, s minden eddiginél szélesebbkörű mozgalmat indítsanak a német kérdés és nyugat-berlin problémájának megoldásáért. az ellenőrzött teljes és általános leszerelésért, a nukleáris kísérletek megszüntetéséért, a meglévő tömegpusztító fegyverek és felszerelések megsemmisítéséért - mondottá nagy taps közben. /folyt.köv./

17.24

- 29 -

bb 31. /megkezdődött a... 7. folyt./- szb

ezután anasuya gyanshand, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke, az indiai nőszövetség elnöke szólott az asszonyok szerepéről a közéletben és a politikai életben. hangsúlyozta, hogy az asszonyok minden országban, - bármilyen legyen is politikai meggyőződésük, származásuk és gondolkodásmódjuk, - mindenképp anyák és feleségek. legfőbb vágyuk, hogy az életet, amelyet világrahoztak, és az otthonokat, amelyet felépítettek, biztonságban és boldogságban lássák. évről évre emelkedik azoknak az országoknak a száma, ahol a nők elnyerték az általános választójogot. ma már egész sor ázsiai, afrikai országban is együtt szavazhatnak a férfiakkal, s Indiában, például fontos állami funkciókat is betöltenek. hangsúlyozta, hogy a szocialista országokban, ahol a dolgozó nép vette a kezébe a hatalmat, a nők a társadalmi élet minden területén a férfiakkal egyenlő jogokat gyakorolhatnak. a szovjetunió legfelsőbb tanácsában és az egyes köztársaságok tanácsaiban a küldöttek 38 százaléka nő, s tiz és tizmilliók tevékenykednek a szakszervezetek, a szövetkezetek nőcsoportjaiban. a kiterjedt társadalombiztosítás és a különféle más szolgáltatások - bölcsődék, iskolák, óvodák - jóvoltából a szovjet nők úgy vesznek részt a közéletben, hogy anyai kötelességeiket sem kell elhanyagolniuk.

anasuya gyanshand asszony a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az asszonyok, lányok a világ minden táján harcolnak a leszerelésért. hollandiában aláírások tizezreit gyűjtötték, franciaországban tüntettek a katonai támaszpontok ellen és algéria függetlensége mellett; a német szövetségi köztársaságban csatlakoztak az általános katonakötelezettségről szóló törvény ellen indított nagyszabású tiltakozómozgalomhoz, nagy-britanniában nagyszámban csatlakoztak a polaris rakétatámaszpontok elleni tüntetésekhez. hirosimában az atom- és hidrogénbomba elleni nemzetközi konferencia idején minden évben megrendezik az anyák kongresszusát is.

- mindezek azt bizonyítják, - folytatta - hogy az asszonyok nagy tömegei manapság tudatában vannak már felelősségüknek, erejüknek és tevékenyen részt vesznek a békéért folytatott harcban. a nemzetközi demokratikus nőszövetség egyik fontos feladata; bevonnai a cselekvő békeharcosok táborába a ma még kivülálló asszonyokat. ahhoz, hogy ezeket az asszonyokat is cselekvésre bírjuk, a háború és béke központi kérdéséből kell kiindulnunk, de úgy, hogy megmagyarázzuk szociális velejárait is. azt a nyelvet, amely megmagyarázza, hogy a leszerelés hogyan szolgálja a családok, a gyermekek érdekeit, jólétét, jövőjét, minden ország asszonyai megértik.
/folyt.köv./

17.35

- 30 -

bb 31. /megkezdődött a... 8. folyt./- szb

anasuya gyanshand asszony köszönetet mondott a szocialista országok nőmozgalmainak, hogy rendszeresen meghívják hazájukba a különböző földrészek asszonyait és leányait. ezzel lehetővé teszi, hogy a messziről érkezett vendégek a saját szemükkel győződjenek meg a szocialista társadalmi rendszer eredményeiről. a továbbiakban a nők szolidaritásának megnyilvánulásait méltatta. szólott arról, hogy a francia nők ajándékokat gyűjtöttek algériai gyerekeknek, a tunéziai és más arab országok asszonyai és leányai pedig befogadták a gyarmatosítóktól szenvedő országokból menekült társnőiket és gyermekeiket.

befejezésül felhívással fordult a világ asszonyaihoz:

- követeljük a katonai költségvetések csökkentését, az idegen katonai támaszpontok felszámolását, a fegyverkezési verseny megszüntetését. emeljük fel szavukat azért, hogy a nukleáris anyagokat kizárólag békés célokra használják fel, hogy hozzanak létre demilitarizált övezeteket mindenütt, ahol a helyzet a békét veszélyezteti, elősorban európa közepén, beleértve a két német állam területét is. követeljük azt is, hogy a háborús propagandát váltsa fel a népek közötti barátság és a békés együttélés propagandája, hogy az 1962-es év hozza meg a gyarmatosítás és a neokolonializmus végét, hogy konkrét lépéseket tegyenek a leszerelésért, azért, hogy a népek elérkezzenek az általános és teljes leszerelés korszakába.

nagy taps köszöntötte a következő szónokot, illuminad sierrát, a kubai nők szövetsége végrehajtó bizottságának tagját, aki korreferátumában a dolgozó nők helyzetéről, megoldásra váró problémáiról számolt be. rámutatott: a nemzetközi munkaügyi szervezet adatai szerint a világ dolgozóinak egyharmada nő - s ebben nem is szerepelnek azok, akik a földeken dolgoznak. a nők tehát döntően hozzájárulnak országuk gazdasági fejlődéséhez - folytatta.

- igaz, szinte mindenütt elismerik például az egyenlő bérhez való jogot, a gyakorlatban azonban a tőkés ez rendszeresen semmibe veszik, sok országban pedig a nőknek egyszerűen nem áll módjukban, hogy bizonyos foglalkozási ágakban munkát vállaljanak. chilében például a fiúk részesülhetnek ugyan különböző ipari oktatásban, a lányok oktatása azonban csak a háztartás vezetésére, a szabás-varrás, himzés és szövés megtanulására korlátozódik.

/folyt.köv./

17.45

- 31 -

bb 31. /megkezdődött a... 9. folyt./- szb

Japánban a lányok csak a tüzhely mellett dolgozhatnak, Thaiföldön csak szövési és háztartási tanfolyamokon tanulhatnak, Taivanon pedig - ahol 80 műszaki és szakmai iskola működik - csak két ilyen iskolába vesznek fel lányokat. Léteznek viszont olyan országok, mint a Szovjetunió, ahol ilyen számokkal találkozunk: a felsőfokú szakiskolát végzett szakmunkások 52 százaléka nő, a másodfokú szakoktatásban résztvevők között 65 százalék női munkaerő, a mérnökök 29 százaléka, a technikusok 40 százaléka ugyancsak nő.

A kubai asszonyok helyzetével foglalkozva Illuminad Sierra elmondta, hogy náluk a kormány számos új iskolát hozott létre az elmúlt hónapokban, amelyeket természetesen nők is nagy számban látogatnak. Legutóbb 20.000 lányt „kiemeltek”, a háztartásokból, s ezek most ősszel megkezdik iskolai tanulmányaikat. Közülük sokan néhány év múlva már maguk állhatnak a katedrára és taníthatnak.

Kubában a forradalmi kormány már számos intézkedést tett a mezőgazdaságban dolgozó asszonyok, lányok helyzetének javítására, s például ha földet osztanak, egyenlő részt juttatnak a férfiaknak és az asszonyoknak. A közeljövőben a parasztasszonyok az illetvényeken, a szövetkezetekben fontos állásokat is betölthetnek, oktatási tervet állítottak össze részükre, és sokukat kulturális oktatóvá képezik ki.

Körreferátuma végén Illuminad Sierra asszony a nőszervezetek legfontosabb feladatait ismertette. Sürgős lépéseket kell tenni azért, hogy világszerte megkönnyítsék az iparban, mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetét azokban az országokban, amelyekben még él a gyűlöletes megkülönböztető rendszer; segítséget kell nyújtani egyre erősödő követeléseik megvalósulásához, támogatni kell jogaik védelméért folyó harcukat. Csak a béke biztosíthatja számukra azt, hogy a nők teljes joggal vehessenek részt a teremtő munkában. Szoros együttműködést kell létrehozni a haladó szakszervezetekkel és mindazokkal a nőszervezetekkel, amelyeknek érdekében áll e problémák megoldása, - fejezte be szavait Illuminad Sierra.

/folyt.köv./

17.50

- 32 -

bb 67. az országgyűlés ipari- és közlekedési bizottságának ülése

t vt/hné-Lm sr

1961. október 4.

Az országgyűlés ipari- és közlekedési bizottsága szerdán dr. Sályi István elnöklétével ülésezett a parlamentben. A tanácskozáson részt vett Csergő János, Kohó - és gépipari miniszter, Czottner Sándor nehézipari miniszter, dr. Csanádi György, a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettese, dr. Dabronaki Gyula, az élelmezésiügyi miniszter első helyettese, földi László, a könnyűipari miniszter első helyettese, dr. Polonyi-Szűcs Lajos, a pénzügyminiszter első helyettese, továbbá az országos tervehivatal képviselői.

Az ipari minisztériumok 1960. évi költségvetésének végrehajtásáról dr. Polonyi-Szűcs Lajos, a pénzügyminiszter első helyettese, a második ötéves népgazdaságfejlesztési terv törvényjavaslatáról pedig Sik György, az országos tervehivatal főosztályvezető-helyettese tájékoztatta a képviselőket.

A vitában felszólalt Csiki Lajos, Dobos József, Galló Ernő, Gazda Géza, Gács Miklós, Koval Pál, Papp Károly, Prieszol József és Tugyi István.

A hozzászólásokra és az elhangzott kérdésekre Csergő János, Kohó- és gépipari miniszter, Czottner Sándor, nehézipari miniszter, Csanádi György, a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettese, Dabronaki Gyula, az élelmezésiügyi miniszter első helyettese, valamint Molnár László, az országos tervehivatal főosztályvezetője és Sik György, az országos tervehivatal főosztályvezető-helyettese válaszolt.

Az ipari- és közlekedési bizottság az ipari tárcák 1960. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentését jóváhagyólag tudomásul vette, s úgy határozott, hogy azt az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Ugyanilyen értelemben határozott a bizottság a második ötéves népgazdaságfejlesztési terv törvényjavaslatáról./mti/

17.58

- 33 -

bb 48. szerdán megkezdődött a bizományi áruház negyedik művészeti aukciójának árverése

i ta/hné-Lm vg

1961. október 4.

szerdán ért véget az iparművészeti múzeum kupolatermében a bizományi áruház negyedik művészeti aukciójának kiállítása, ahol bemutatták a közönségnek azokat a személyi tulajdonban levő művészi képeket, butorokat, szobrokat, szőnyeget és ezüsttárgyakat, amelyeket áruba kivánnak bocsátani. a kiállítást követő árverésre október 4-től 9-ig kerül sor, minden nap 1/2 5 órai kezdettel. az árverések során a közönség 173 festmény, karcolat, tuss- és ceruzarajz és sokszáz szobor, ezüsttárgy és butor között választhat. az árverés két legértékesebb darabja borsos józsef: galambposta című festménye és id. markó károly: európa elrablása

című alkotása. mindkettőnek a kiállítási ára meghaladja a 30.000 forintot. ezenkívül igen sok értékes munkácsy, benczur, lotz, szőnyi, fényes, csók és vaszary kép is bővíti a választékot./mti/

bb45. rendkívüli ősz: virágoznak az akác- és gesztenyefák - ismét termést hozott a földi eper - sok vízimadár elhalasztotta a költözkedést - egérinvázió a szántóföldeken

vid ö kz/ká-Lm bs

1961. október 4.

a hosszú ideje tartó szokatlannul nagy szárazságra, a még október első napjaiban is nyáriasan meleg időre sok érdekes, emberemlékezet óta nem tapasztalt jelenséggel reagált a természet. somogy megye déli részlein több helyütt másodsor virágoznak az akác és gesztenyefák. sok békéscsabai kertben kivirágoztak az orgonabokrok. a körös-csatorna partján ismét fehér virágok pompáznak a gesztenyefákon. nasonló jelenségek, bár kisebb arányban, de más években is előfordulnak, de az szinte példátlan ami a somogy megyei heresznye községben történt: több kertben másodsor is termést hozott a földi eper. a már szépen pirosodó bogyók éppen olyan zamatos ízűek, mint a normális érési időszakban.

a biharugrai védett területen, mint megfigyelték, a madarak éppen úgy viselkednek mint nyáron. a vízimadarak, az aszályos időben kiszáradt erdei patakok mellett tömegesen húzódnak a körösök-partjára és a bővizű gyopáros tóra. a gyopárosi fürdőn vadkacsák, szárcsák és bibicék ezrei uszkálnak. a rendszerint már nyár végén elvándorló kisbalatoni gólyák még most sem keltek utra. nagy számban tartózkodnak még mindig ebben a több mint 6.000 holdas nádrengetegben más olyan madarak is, amelyek normális időjárású évben ilyenkor már elvándoroltak.

/folyt.köv./

- 34 -

bb 45. /rendkívüli ősz...1.folyt./-Lm

„elhalasztották”, a költözést például a bakcsók, a kiskócsagok, valamint a szürke- és a vörös géme. a vadőrök megfigyelése szerint a rezervátum legértékesebb nemes madarai, a nagy kócsagok egyszer már elhagyták a tanyájukat, néhány nap múltán azonban „meggon-dolták”, magukat és visszatértek. a szegeddel határos fehérői rezervátumban emberemlékezet óta először, kiszáradtak a semlyék. az itt gyülekező csörgő-, tőkés- és barát-récék, általában a semlyék szárnyasai arra kényszerültek, hogy emberektől látoga-tott helyen, tavak mentén üssék fel tanyájukat. még mindig lehet látni ezen a vidéken átvonuló fecske csapatokat, az északi orszá-gok megkésített parti- és füstli fecskéi bizva a jó időben a szokott-nál jóval később indultak el vándorútjukra. a hortobágyi halasta-vakat, nádasokat, rizsföldeket más években ilyenkor már ezrével lepték el a vadlibák. az idén, a több mint 50.000 holdas rezervátumba, alig néhány vadlibaraj érkezett. az ország legnagyobb erdei tavának, a baláta tónak felülete tizedrésznyire zsugorodott össze a nagy szárazságban. az itt tanyázó madarak most ezen a kis területen kénytelenek „osztózni”, vadkacsák ezreitől feketélik a tó vize.

tokaj vidékén már negyedik hónapja nem hullott számottevő csapadék. a darazsak és a hatalmas rajokban érkező seregélyek valószínűleg inváziót intéztek a szőlőskertek ellen. a szakemberek becslése szerint eddig mintegy 1.000 mázsa szőlőt fogyasztottak el ezek a falánk és hivatlan szüretelők.

bükkszentkereszt községben a kisebb források már korábban kiapadtak, s mindössze négy ásott kut adott vizet. hamarosan azon-ban ezek is kiszáradtak. jelenleg, részben a szinva forrástól, részben miskolcraól locsoló autókkal és lajtokkal hordják a községbe a vizet.

szinte mindenütt és rendkívüli mértékben elszaporodtak a szántóföldeken a rágcsálók. az egerek millió-számra lepték el azokat a területeket, ahol a felszínen zöld növényt, nedves gyökeret, vagy magot találtak. baranyában akadnak olyan területek is, ahol négyzetméterenként 15-20 egérlenyűket találunk. a bolyi állami gazdaságban több mint 3 millió forintba becsülik azt a kárt, amit a rágcsálók a gabona és pillangós táblákon okoztak. somogy megyében főleg a tabi járásban és a kapos völgyében okoznak nagy károkat az egerek. a védekezés természetesen mindenütt megkezdődött. a somogyi közös gazdaságok már eddig több mint fél vagonnyi arvalin nevű irtószert használtak fel. az eredmény szemmel látható: egyik másik táblán ezrével hevernek a kiszórt mérgektől elpusztult rágcsálók.

/folyt.köv./
18.18

- 35 -

Lev 100

bb 45. /rendkívüli ősz...2. folyt./-lm

a tiszán dolgozó halászsoknak is rendkívüli nehézséget okoz a hónapok óta tartó atacsony vízállás, valamint az, hogy a szokottnál hosszabb ideig volt a kedvezőnél magasabb a folyóvíz hőmérséklete. különösen nehéz a ponty-fogás. a tavaly ilyenkor mennyiségnek mindössze harmad részét sikerült kihalászni a tiszából. érdekes jelenség viszont, hogy a harcsa fogás lényegesen jobb. az eddig kifogott harcsák 60 százaléka 20-25 kilós, de gyakori a 30 kilós, vagy az ennél nagyobb példány is.

a szárazság egyes területeken bizonyos kivételes esetekben, hasznot is hozott. a duna-tisza közén például a szokásos évi átlagnál 58 órával hosszabb volt a napos idő, s ez igen kedvező volt a gyümölcs és a szőlő beérésére. élénkebb a gyümölcsök színeződése, édesebb, zamatosabb a termés. azokon a helyeken, ahol² bőséges napfényt öntözéssel tudták párosítani, kivételesen jó eredményeket értek el. az izsáki állami gazdaság öntözött almásában például az almák nagy része 30 dekás. az össztermés 25 vagonnal több a tervezettnél és mind elsőosztályu. /mti/

bb 51. dokumentációs kiállítás koreáról

t s/gg szb fm

1961. október 4.

szerdán a kulturális kapcsolatok intézetében megnyitották a koreai fotó-dokumentációs kiállítást. a tárlatot a kulturális kapcsolatok intézete és a műcsarnok rendezte. /mti/

bb 52. hazaérkezett berlinből a magyar ifjúság küldöttsége

i lv/gg szb lv

1961. október 4.

a magyar fiatalok küldöttsége, amely az elmúlt napokban részt vett az európai ifjúsági szervezetek berlinben megtartott értekezletén, szerdán pullai árpádnak, a kisz központi bizottsága első titkárnak vezetésével visszaérkezett budapestre. a berlini tanácskozást a demokratikus ifjúsági világszövetség és a szabad német ifjúság kezdeményezte a német békeszerződés megkötése és nyugat-berlin szabad demilitarizált várossá nyilvánítása érdekében. /mti/

18.43

La

bb 50. naponta egymillió utas a MÁV vonalain - rövidesen megkezdik a déli pályaudvar átalakítását - németh József, a MÁV vezérigazgatója a vasuti forgalom alakulásáról, a feladatokról és a tervekről

t hbj/gg szb vg

1961. október 4.

Németh József közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a személyszállítás alakulásáról, az áru fuvarozási feladatokról, a MÁV időszerű problémáiról.

elmondotta, hogy rendkívül megnőtt a forgalom. havonta átlagosan harmincmillió utasa van a MÁV-nak naponta, tehát egymillió utast szállítanak, négyszerannyit, mint 1938-ban. nagyon sokan naponta két ízben is igénybe veszik a vasutat, otthonukból vonaton utaznak munkahelyeikre és vissza. ennek megfelelően Budapest környékén és a vidéki nagy ipari centrumokban megnövekedett a munkásvonatok utasainak száma. rengetegen utaznak az ország minden részéből Budapestre, illetve a megyei és járási székhelyekre. a MÁV naponta 2260 személyvonatot közlekedtet. annak ellenére, hogy négyeseresére nőtt a személyforgalom, mindössze negyven százalékkal növekedett a személykocsi száma, s ez igen nehéz feladatot ró a MÁV-ra. nagyon körültekintően kell gazdálkodni a rendelkezésre álló személykocsikkal, s előfordul, hogy amint megérkezik egy szerelvény a végállomásra, már fordul is vissza, sokszor arra sincs idő, hogy megfelelően kitakarítsák, valamint javul a helyzet azzal, hogy az idén 180 új személykocsit állíthatnak forgalomba és szép számmal alakíthatnak át régi kocsikat is.

a vasut nagy gondot fordít a menetrend összeállítására. a menetrend szerkesztést nagy munka előzi meg. sokan akadnak még, akik nincsenek megelégedve vele, de tudomásul kell venni azt is, hogy a MÁV a menetrend összeállításánál köteles figyelembe venni a nemzetközi forgalom alakulását, a nagyüzemek igényeit és a vonalakon időnként változó igénybevételt. mert például tiszapalkonyára néhány évvel ezelőtt legfeljebb egy-két személy utazott. ma sokszázan. ennek megfelelően kellett kialakítani az ottani menetrendet is. a MÁV a nyári időszak ellen azért tiltakozik, mert az teljesen felborítja a menetrendet, nehézségeket okoz a nemzetközi vasuti forgalomban. örvendetes, hogy a személyvonatok 97.5 százaléka ma már pontosan a menetrend szerint közlekedik.

/folyt.köv./

18.50

- 37 -

MR

bb 50. /naponta egymillió utas... folyt./- szb

a legtöbb kocsis pest környékén fordul elő, aminek az a magyarázata, hogy a pestkörnyéki vonalak és állomások nagyon zsufoltak.

németh józsef vezérigazgató a továbbiakban bejelentette, hogy igyekeznek megoldani a szerelvények gondosabb takarítását, a vasúti kocsik külső mosását, s ennek érdekében a jövő évben valószínűleg a nyugati pályaudvar kocsimosó telepén újszerű berendezést helyeznek üzembe. a közönség érdekében szorgalmazzák, hogy az utasellátó vállalat elsősorban utazás közben elégítse ki az eddiginél jobban az igényeket.

a budapesti pályaudvarok ma már nem felelnek meg a követelményeknek. különösen vonatkozik ez a nyári hónapokban a déli pályaudvarra. természetesen egy-egy pályaudvar átalakítása, nagyarányú átépítése rengeteg pénzt emészt fel, amire most nincs lehetőség. ennek ellenére kisebbmértvű átalakítást kezdenek meg a közli napokban a déli pályaudvaron. az érkezési oldalon levő épületet lebontják, oda vágányok kerülnek, leszerelik a fordítókorongot. a munkálatok előreláthatólag a jövő nyári időnyre elkészülnek. szűk a nyugati pályaudvar is. az elgondolás az, hogy egyelőre a gyorsáruraktárt számolják fel, s helyére olyan helyiségek kerülnek, amelyek a közönség kényelmesebb elhelyezését segítik. ezek azonban csak tüneti kezelések, foglalkozni kell a pályaudvarok rekonstrukciójával.

a továbbiakban részletesen szólt az áru fuvarozás kérdéseiről.

a vasúti forgalom további javítására még az idén nyolc, esetleg tíz ward leonard típusú villanymozdonyt kap a máv. így lehetőség kínálkozik arra, hogy a miskolci vonalon füzesabonyig járjanak villanymozdonyok. gondolnak a szolnoki, a székesfehérvári, a váci vonal villamosítására is, erre azonban csak évek múlva kerülhet sor. szándékozik a vasut husz, egyenként 3.200 lóerős diesel mozdonyt vásárolni, ezek azonban a legjobb esetben is csak a jövő év végén érkezhetnek meg.

németh józsef befejezésül arról is szólt, hogy a vasut rugalmasabb megoldásokat keres a sorompókezelésben és tárgyalásokat folytat az ut- és a vasut szintbeli kereszteződések megszüntetésére szolgáló aluljárók építéséről is. /mti/

18.55

- 38 -

bb. 46. öt hónapról 2 hónapra csökken a város- és községfejlesztési térképek elkészítési ideje - félév alatt kétmillió forint megtakarítás a fotogrammetria alkalmazásával - megkezdődött az első magyar fotogrammetriai konferencia

1 kf/kf/gy/ki

1961. október 4.

a geodéziai és kartográfiai egyesület a hagyományos és költséges, régi térkép-készítési módszerek helyett egyre inkább igyekszik elterjeszteni új tudományágát, az úgynevezett fotogrammetriát. a nálunk aránylag új módszer szélesebbkörű elterjesztéséről tanácskoznak négy napig a magyar geodéziai szakemberek. a geodéziai és kartográfiai egyesület ugyanis megrendezte az első magyar fotogrammetriai konferenciát, amelyet szerdán nyitottak meg a technika házában. a konferencián mintegy 150 hazai szakemberen kívül több neves külföldi, szovjet, ndk, lengyel, csehszlovák, bolgár szakértő is részt vesz.

a konferenciával kapcsolatban szörényi jános az egyesület fotogrammetriai szakosztályának titkára az mti munkatársának elmondotta, hogy hazánk már 1910-ben egyik alapító tagja volt a nemzetközi fotogrammetriai egyesületnek. időközben azonban ezt a tudományágat nálunk elhanyagolták. a fotogrammetria tulajdonképpen fényképmérést jelent, amelynek lényege, hogy például a földméréseknél, a térkép készítésnél a hosszadalmas, fáradságos helyi felméréseket légi, vagy földi fényképfelvételekkel és különféle pontos műszerekkel helyettesítik. ezzel a módszerrel például az utépitkezésekkel kapcsolatos mérési munkák idejét világvizonylatban 80 százalékkal gyorsabban és mintegy 50 százalékkal olcsóbban végzik. hazai viszonylatban elsősorban a térkép készítésénél használják. a tízenöt éves lakásépítési tervekhez például az összes vidéki nagyvárosok - többi között miskolc, nyíregyháza, szombathely, pécs, stb. - városrendezési térképeit így állították össze. a városrendezési térképek költsége a fotogrammetria alkalmazásával a hektáronkénti 150-160 forintról 40 forintra csökkent. ugyanakkor egy-egy város-, község térképét 5 hónap helyett 2 hónap alatt el tudják készíteni. a gazdaságos, hasznos módszert most kezdik bevezetni az ut-, a vasutépítkezésekhez, a vízgazdálkodáshoz szükséges felméréseknél.

a fotogrammetriának a jövőben egyre nagyobb jelentőse lesz a földméréseknél. ilyen irányú munkához ugyanis - a fejlődést figyelembevéve - kevés a szakember, az új eljárás és annak automatizálása viszont hihetetlenül meggyorsítja ezt a munkát. a fotogrammetria automatizálásával - amikor a felméréshez, a térkép készítéshez szükséges adatokat elektromos számító berendezésekkel dolgozzák ki - a mérnökök mentesülnek a hosszadalmas számoló munkától, s helyette tényleges alkotó tevékenységet fejthetnek ki. a jelenlegi szakember létszámmal például a hagyományos módszerrel egy év alatt mindössze 4 000 hektár területet tudnak felmérni, és arról térképet készíteni, a fotogrammetria alkalmazásával pedig ennek tízszeresét. a módszer automatizálása pedig még tovább fokozza ezt a teljesítő képességet.

/mti/

19.03

- 39 -

bb. 55. az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ülése
t/vt/hné/rj 1961. október 4.

az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága szerdán z. nagy ferenc elnökletével tartotta ülését a parlamentben. a tanácskozáson részt vett és felszólalt rónai sándor, az országgyűlés elnöke. ott volt hont jános földművelésügyi miniszterhelyettes, dr. sághy vilmos élelmezésügyi miniszterhelyettes, dr. dimény imre, az országos tervehivatal elnökhelyettese, panák lászló, a szövosz elnökhelyettese.

az ülés napirendjén szerepelt a földművelésügyi minisztérium és az élelmezésügyi minisztérium 1960. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentés, valamint a második ötéves népgazdaságfejlesztési terv törvényjavaslatának megtárgyalása. a képviselők meghallgatták hont jános és dr. sághy vilmos tájékoztatóját, majd számos hozzászólás hangzott el.

a vitában felszólalt dr. baskay-tóth bertalan, boros gergely, dögei imre, farkas jános, fodor imre, galkó lajos, grescsák jános, györe józsef, hodek józsef, kiss ferenc, kiss jános, krizsanyik jánosné, laki istván, mészöly gyula, németh imre, nagy antal, ragó antal és varga károly. a hozzászóló képviselők részéről több olyan javaslat hangzott el, amelyeket a mezőgazdasági bizottság az illetékes állami szervekhez, valamint az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságához továbbít.

a felszólalásokra hont jános és dr. sághy vilmos miniszterhelyettesek válaszoltak. a bizottság a földművelésügyi és az élelmezésügyi tárca 1960. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentést jóváhagyólag tudomásulvette, s úgy határozott, hogy az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja. ugyanilyen értelmű határozatot hozott a mezőgazdasági bizottság a második ötéves népgazdaságfejlesztési terv törvényjavaslatával kapcsolatban. /mti/

19.10

- 40 -

NE

bb 49. budapestre érkezett a kassai bábszínház társulata
sze szb lv 1961. október 4.

a kassai bábszínház igazgatója és társulata budapestre érkezett. az állami bábszínházban megnézik majd a színház négy különböző gyermekműsorát. művészi és technikai megbeszéléseket tartanak a magyar bábszakemberekkel. /mti/

bb 53. időjárásjelentés

gg szb 1961. október 4.

a meteorológiai intézet jelenti október 4-én, szerdán 18 órakor:

a hőmérséklet kissé emelkedik

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen, főként a nyugati és déli megyékben eső. mérsékelt, időnként élénk keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 16-21 fok között. /mti/

bb 54. ötezer munkaegységgel segítik a termelőszövetkezeteket - ülést tartott a kisz komárom megyei bizottsága

vid ke/lv szb bs 1961. október 4.

szerdán ülést tartott tatabányán a kisz komárom megyei bizottsága. a megbeszélésen részt vett havasi ferenc, a megyei pártbizottság titkára. albu jánosnak, a kisz megyei szervező titkárának beszámolója után megvitatták, hogy a falusi fiatalok miképpen segíthetnék még jobban a termelőszövetkezeteket. megállapították, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozó fiatalok többsége egyre inkább megtalálja számítását és sok ifjúsági munkacsapat érdemelte ki az idősebbek elismerését. elhatározták: beszélgetnek majd a fiatalokkal, hogy minél többen lépjenek be a termelőszövetkezetekbe, a 14-16 évesek pedig szüleiknek, testvéreinek segítsenek a közösben. részletesen foglalkoztak azzal, hogy most amikor a nagy szárazság miatt rendkívül fáradságos és lassú a betakarítás, sokkal nagyobb szükség van a fiatalok erejére a silózás, a vetés és a betakarítás elmaradásának a behozásában. /folyt.köv./

19.15

- 41 -

NE

m 54. /ötezer munkaeegységgel... folyt./- szb

ezért felhívták a falusi kisz szervezeteket, hogy szombat délutánonként és vasárnaponként is segítsék a termelőszövetkezeteket.

a jövő évi feladatokat megbeszélve úgy döntöttek, hogy az eddig jól bevált, eredményes módszerhez hasonlóan a tsz kisz szervezetek szocialista munkaszerződést kötnek gazdaságukkal és kollektív munkaegységkönyvet váltanak. 1962-ben 5.000 munkaeegységgel és 60.000 társadalmi munkaórával segítik szövetkezetük, illetve községük fejlődését. a tsz fiatalok számának növelése érdekében el akarják érni, hogy kisz szervezetenként legalább öt általános iskolát végzett fiatal szerződjön le a tsz-ben mezőgazdasági tanulónak. végül a megyei kisz bizottság versenyt hirdetett a legjobb termelőszövetkezeti traktoros, baromfitenyésztő és a legjobb munkacsapat címért. /mti/

bb 56. Ligeti Lajos és Jánossy Lajos a mongol népköztársaság tudományos akadémiájának tagjai

t. ms/gg szb bs

1961. október 4.

a mongol népköztársaság tudományos akadémiája a magyar tudományos élet két kiemelkedő képviselőjét, Ligeti Lajost, a kiváló orientálistát és mongol-kutatót és Jánossy Lajost, a neves fizikust, a magyar tudományos akadémia alelnökeit rendes tagjai sorába választotta. az erről szóló okmányt, valamint a mongol akadémia rendes tagjait megillető fejdiszt és jelvényt szerdán a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségén b. sirendib, a mongol népköztársaság tudományos akadémiájának elnöke nyújtotta át a két magyar tudósnak.

az ünnepélyes átadáson jelen volt Erdei Ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára, Szabó Imre, az akadémia főtitkárhelyettese és Nagy János, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt Zsambalin Banzar, a mongol népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és a nagykövetség tagjai.

a tagsági oklevelek átadása után Zsambalin Banzar nagykövet fogadást adott a magyar tudósok tiszteletére. /mti/

19.23

- 42 -

bb 31. /megkezdődött a... 10. folyt./- szb

a negyedik korreferátumot Ransome Kuti asszony, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke mondotta, aki a nőknek a családban betöltött szerepéről, továbbá a család vonatkozásában az egészségügy és az oktatás kérdéseiről, a gyermekek és a fiatalság nevelésének problémáiról beszélt. a többi között rámutatott arra, hogy a társadalmi fejlődéssel nem mindenütt tart lépést a nők jogainak elismerése a családban és a társadalomban. a világ minden részén működő nőszervezetek továbbra is napirenden tartják az asszonyokat megillető jogok kivívását a családban és a társadalomban egyaránt, segítik őket gyermekeik és általában az ifjúság nevelése problémáinak megoldásában.

Edith Baumann, a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsának és a német demokratikus nőszövetség elnökségének tagja hangsúlyozta:

- hazám vezetői az elmúlt években számos békekezdeményezéssel, s szinte megegyezési készséggel nyújtottak jobbot a német szövetségi köztársaság vezetőinek, hogy ezzel is megkönnyítsék a német kérdés rendezését, s hozzájáruljanak a világ békéjének megőrzéséhez. nyugat-németország vezetői azonban, élükön Adenauer kancellárral a másik utat, a fegyverkezés, a militarizálás útját választották. elzárkóztak az egyetlen lehetséges megoldás elől. mi, német nők öszintén átérezzük felelősségünket a világ asszonyaival, lányainkkal szemben, s egy emberként a békeszerződés megkötésének, a semleges, s fegyverek nélküli németország megteremtésének oldalán állunk.

Margarita de Ponce, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke, az argentin nőszövetség elnöke beszámolt arról, hogy hazájában a nőszervezetek azt tartják egyik legfontosabb feladatuknak, hogy megteremtsék az együttműködést a munkásmozgalommal. harcba hívják őket Argentina félfedális jellegének megváltoztatásáért, a munkanélküliség, a nélkülözés megszüntetéséért. a nemzetközi demokratikus nőszövetségnek, s az egyes nemzeti nőszervezeteknek - az eddigienél lényegesen szorosabban - együtt kell működniük a szakszervezetekkel és a szakszervezeti világszövetséggel - hangsúlyozta.

Patricia Ben, brit-guyana küldötte felszólalásában meleg szavakkal mondott köszönetet magyar vendéglátóinak a szeretetteljes gondoskodásért, majd tolmácsolta a brit-guyanai népi haladó párt tagjainak forró, baráti üdvözlését.

-mi úgy tekintünk az önök hazájára, - folytatta -, a szocialista országokra, mint példaképeinkre. úgy érezzük, hogy kemény harcaink eredményeként hamarosan eljutunk hazánk függetlenségének kivívásához. szolidárisak vagyunk a forradalmi kuba népével, követeljük a kongói kérdés rendezését, s kina felvételét az ENSZ-ba. egyet akarunk az öt kontinens népeivel: békét a világnak! /folyt.köv./

19.48

- 43 -

nm 54. /ötezer munkaegységgel... folyt./- szb

ezért felhívták a falusi kisz szervezetek t, hogy szombat délutánonként és vasárnaponként is segítsék a termelőszövetkezeteket.

a jövő évi feladatokat megbeszélve úgy döntöttek, hogy az eddig jól bevált, eredményes módszerhez hasonlóan a tsz kisz szervezetek szocialista munkaszerveződést kötnek gazdaságukkal és kollektív munkaegységkönyvet váltanak. 1962-ben 5.000 munkaegységgel és 60.000 társadalmi munkaórával segítik szövetkezetük, illetve községük fejlődését. a tsz fiatalok számának növelése érdekében el akarják érni, hogy kisz szervezeteként legalább öt általános iskolát végzett fiatal szerződjön le a tsz-ben mezőgazdasági tanulónak. végül a megyei kisz bizottság versenyt hirdetett a legjobb termelőszövetkezeti traktoros, baromfitenyésztő és a legjobb munkacapat címért. /mti/

bb 56. Ligeti Lajos és Jánossy Lajos a mongol népköztársaság tudományos akadémiájának tagjai

t. ms/gg szb bs

1961. október 4.

a mongol népköztársaság tudományos akadémiája a magyar tudományos élet két kiemelkedő képviselőjét, Ligeti Lajost, a kiváló orientálistát és mongol-kutatót és Jánossy Lajost, a neves fizikust, a magyar tudományos akadémia alelnökeit rendes tagjai sorába választotta. az erről szóló okmányt, valamint a mongol akadémia rendes tagjait megillető fejdiszt és jelvényt szerdán a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségén b. sirendib, a mongol népköztársaság tudományos akadémiájának elnöke nyújtotta át a két magyar tudósnak.

az ünnepélyes átadáson jelen volt Erdei Ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára, Szabó Imre, az akadémia főtitkárhelyettese és Nagy János, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt Zsambalin Banzar, a mongol népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és a nagykövetség tagjai.

a tagsági oklevelek átadása után Zsambalin Banzar nagykövet fogadást adott a magyar tudósok tiszteletére. /mti/

19.23

- 42 -

bb 31. /megkezdődött a... 10. folyt./- szb

a negyedik korreferátumot ransome kuti asszony, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöknője mondotta, aki a nőknek a családban betöltött szerepéről, továbbá a család vonatkozásában az egészségügy és az oktatás kérdéseiről, a gyermekek és a fiatalság nevelésének problémáiról beszélt. a többi között rámutatott arra, hogy a társadalmi fejlődéssel nem mindenütt tart lépést a nők jogainak elismerése a családban és a társadalomban. a világ minden részén működő nőszervezetek továbbra is napirenden tartják az asszonyokat megillető jogok kivívását a családban és a társadalomban egyaránt, segítik őket gyermekeik és általában az ifjúság nevelése problémáinak megoldásában.

edith baumann, a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsának és a német demokratikus nőszövetség elnökségének tagja hangsúlyozta:

- hazám vezetői az elmúlt években számos békekezdeményezéssel, s szinte megegyezési készséggel nyújtottak jobbot a német szövetségi köztársaság vezetőinek, hogy ezzel is megkönnyítsék a német kérdés rendezését, s hozzájáruljanak a világ békéjének megőrzéséhez. nyugat-németország vezetői azonban, élükön adenauer kancellárral a másik utat, a fegyverkezés, a militarizálás útját választották. elzárkóztak az egyetlen lehetséges megoldás elől. mi, német nők őszintén átérezzük felelősségünket a világ asszonyaival, lányával szemben, s egy emberként a békeszerződés megkötésének, a semleges, s fegyverek nélküli németország megteremtésének oldalán állunk.

margarita de ponce, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke, az argentin nőszövetség elnöke beszámolt arról, hogy hazájában a nőszervezetek azt tartják egyik legfontosabb feladatuknak, hogy megteremtsék az együttműködést a munkásmozgalommal. harcba hívják őket argentina félféudális jellegének megváltoztatásáért, a munkanélküliség, a nélkülözés megszüntetéséért. a nemzetközi demokratikus nőszövetségnek, s az egyes nemzeti nőszervezeteknek - az eddiginél lényegesen szorosabban - együtt kell működniük a szakszervezetekkel és a szakszervezeti világszövetséggel - hangsúlyozta.

patricia ben, brit-guyana küldötte felszólalásában meleg szavakkal mondott köszönetet magyar vendéglátóinak a szeretetteljes gondoskodásért, majd tolmácsolta a brit-guyanai népi haladó párt tagjainak forró, baráti üdvözlését.

-mi úgy tekintünk az önök hazájára, - folytatta -, a szocialista országokra, mint példaképeinkre. úgy érezzük, hogy kemény harcaink eredményeként hamarosan eljutunk hazánk függetlenségének kivívásához. szolidárisak vagyunk a forradalmi kuba népével, követeljük a kongói kérdés rendezését, s kina felvételét az ensz-be. egyet akarunk az öt kontinens népeivel: békét a világnak! /folyt.köv./

19.48

- 43 -

bb 57. a 13. kerület 1961-1962-es népművelési programjának vi-
tája

1 vt/hné szb bs

1961. október 4.

a 13. kerületi tanács népművelési osztálya a társadalmi és tö-
megszervezetekkel közösen állította össze a kerület 1961-1962-es
évadra szóló népművelési programját. ezt vitatták meg szerdán a
váci ut 50 szám alatti népfront-helyiségben. a tanácskozáson részt-
vettek a 13. kerületi pártbizottság, a fővárosi és a kerületi ta-
nács képviselői, a 13. kerületi tömegszervezetek és művelődési in-
tézmények vezetői, továbbá az angyalföldi nagyüzemek szakszerve-
zeti bizottságainak elnökei és kulturális felelősei, a kerületi
munkásszállások kulturális felelősei.

tanács jelennek, a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottsága
elnökhelyettesének megnyitóját után a tanácskozás résztvevői mondot-
ták el észrevételeiket, javaslataikat a népművelési programmal
kapcsolatban. a felszólalók többsége azt a véleményét fejezte ki,
hogy a programtervezet jó, megvalósítható, s lehetővé teszi a vég-
rehajtásban érdekelt szervek közötti eddignél jobb együttműködést,
a színvonalasabb kulturális tömegmunkát. /mti/

bb 58. magyar-német baráti est, képművelési sztálinvárosban

vid hné-lm bs

1961. október 4.

a hazafias népfront sztálinvárosi bizottsága az ndk
alapításának 12. évfordulója alkalmából szerdán este a dunai
vasmű művelődési házában magyar-német baráti estet rendezett.
ebből az alkalomból a művelődési ház előcsarnokában képművelési
nyílt. a kiállítási anyag egyik része bemutatja, hogyan halad
az ndk a szocializmus építésének útján, másik része viszont
dokumentumokkal bizonyítja nyugat-németország háborús készü-
lődéseit. az ünnepi est során inokai jános, a népfront-bizottság
elnöke mondott ünnepi beszédet, majd dieter zibellius, a buda-
pesti német nagykövetség titkára beszélt a békeszerető német
nép fejlődéséről és előrehaladásáról, valamint a német békeszerző-
dés megkötésének fontosságáról. a megjelentek lelkesen ünnepelték
a német népet és a két nép barátságát. az ünnepi esten német
énekművészek, valamint a sztálinvárosi központi énekkar és a vasmű
tánccsoportja adott műsort. /mti/

-. -

- 44 -

20.45

21.16

NY

bb 59. wilhelm meissner nagykövet győrről

vid ke-lm bs

1961. október 4.

wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság
magyarországi nagykövete szerdán délben látogatást tett a győri
wilhelm pieck vagon- és gépgyárban. meissner nagykövet beszélge-
tést folytatott a gyár vezetőivel, majd megtekintette az üzemet.
este részt vett és beszédet mondott a német demokratikus
köztársaság kikiáltásának 12. évfordulója alkalmából rendezett
emlékestén a szakszervezetek megyei tanácsának jókai mór művelő-
dési házában. /mti/

-. -

bb 60. magyar párt- és kormányküldöttség utazott a német de-
mokratikus köztársaságba

t bc/hné szb bs

1961. október 4.

a német demokratikus köztársaság megalakulása 12. évfordulójá-
nak ünnepségeire szerdán este magyar párt- és kormányküldöttség
utazott berlinbe. a küldöttséget biszku béla, az mszmp politikai
bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese vezeti. a
küldöttség tagjai: kisházi ödön munkügyi miniszter, mihályfi er-
nő, az elnöki tanács tagja, valamint rostás istván, a magyar nép-
köztársaság nagykövete a német demokratikus köztársaságban, aki
berlinben csatlakozik a delegációhoz.

a küldöttség bucsuztatására a nyugati pályaudvaron megjelent
kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, nemes dezső, az
mszmp központi bizottságának titkára, kiss károly, az elnöki ta-
nács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai,
nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, nagy józsefné köny-
nyilpari miniszter, traumann rezső építésügyi miniszter, veres
józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke,
hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának
vezetője, puja frigyos külügyminiszterhelyettes és a külügymi-
nisztérium, a belügyminisztérium, a minisztertanács titkársága
több vezető munkatársa. ott volt a bucsuztatásnál wilhelm meissner,
a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint a
budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője. /mti/

-. -

✓ pap jános belügyminiszter,

22.45

23.10

Los

- 45 -

bb. 31. / megkezdődött.....11. folyt./rj

a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácskozása szerdán este folytatódott. az esti ülésről holnap reggeli kiadásunkban számolunk be./mti/

..-

bb 61. gabos gábor és szücs loránd a nemzetközi liszt-bartók zongoraverseny döntőjében

t fe hné szb bs

1961. október 4.

a nemzetközi liszt-bartók zongoraverseny középdöntője szerdán délután ért véget. a nemzetközi zsüri az esti órákban hirdette ki az eredményt. a középdöntőbe jutott 27 versenyző közül kilencen jutottak tovább a döntőbe: valentyin belcsenko szovjet, therese castaing francia, dino cianni olasz, nikola evrov bolgár, gabos gábor magyar, borisz pecserszkij szovjet, olga sztupakova szovjet, szücs loránd magyar és david wilde angol.

a döntőbe jutott fiatal művészek csütörtökön délelőtt és délután folytatják a vetélkedést. az első fordulóban liszt h-moll szonátáját játsszák. /mti/

..-

23.00
23.30

Lai

- 46 -

330.341(087)

bb. 62. román párt- és kormányküldöttség utazott át budapesten

t/bc/hné/rj

1961. október 4.

a német demokratikus köztársaság megalakulása 12. évfordulójának ünnepségein résztvevő román párt- és kormányküldöttség, amelyet gheorghe apostol, a román munkáspárt politikai bizottságának tagja, a román népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese vezet, szerdán éjszaka átutazott budapesten.

a küldöttséget a keleti-pályaudvaron apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, uszta Gyula altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese és puja frigyas külügyminiszterhelyettes üdvözölte. a küldöttség fogadására megjelent Mihail Rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

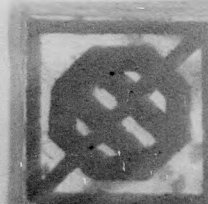
..-

- v é g e -

24.00 /

Lai

- 47 -

(780)14E 088

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1961. október 5.

bb 1. megjelent sik endre, afrika-történetének első kötete
1 ms/gg szb sr 1961. október 5.

az akadémiai kiadó gondozásában most került ki a sajtó alól dr. sik endre fekete - afrika története című, háromkötetes munkájának első kötete. sik endre nagyszabású monográfiája az első olyan munka, amely a kontinens történetét afrika népeinek szemszögéből vizsgálva tárgyalja és az ókortól egészen napjainkig felöleli. a kiadó, tekintettel a mű nemzetközi jelentőségére, tervbe vette, hogy a mostani francianyelvű kiadás után a többi világnyelven is közreadja dr. sik endre munkáját. /mti/

--

bb 2. óriás teknőst, közel negyvenfajta halat hoztak albániai utjukról a dorogi „békaemberek”,

vid fm/ke sb fm

1961. október 5.

már sok anyaggal gazdagították a dorogi tájmuzeumot a bányászok, a környék lakói. több mint 30.000 régészeti, természettudományi és történelmi emléket őriznek itt. most a bányászművelődési ház vizalatti kutató csoportjának tagjai a „békaemberek”, értékes biológiai anyaggal tértek vissza albániai utjukról. három hetet töltöttek dél-albániában. közvetlenül a tenger közelében egy termelősövetkezet narancsligetében ütötték fel sátraikat, s közel negyven fajta halat hoztak utjukról. ezek egy részét a dorogi tájmuzeumban helyezik el, a többit pedig az iskolai szemléltető eszközök gyárának adják. egy 45 kilós eleven óriásteknőst a budapesti állatkertnek ajándékoztak. /mti/

--